

Fytogeografie 4

Vít Grulich

Areálytypy

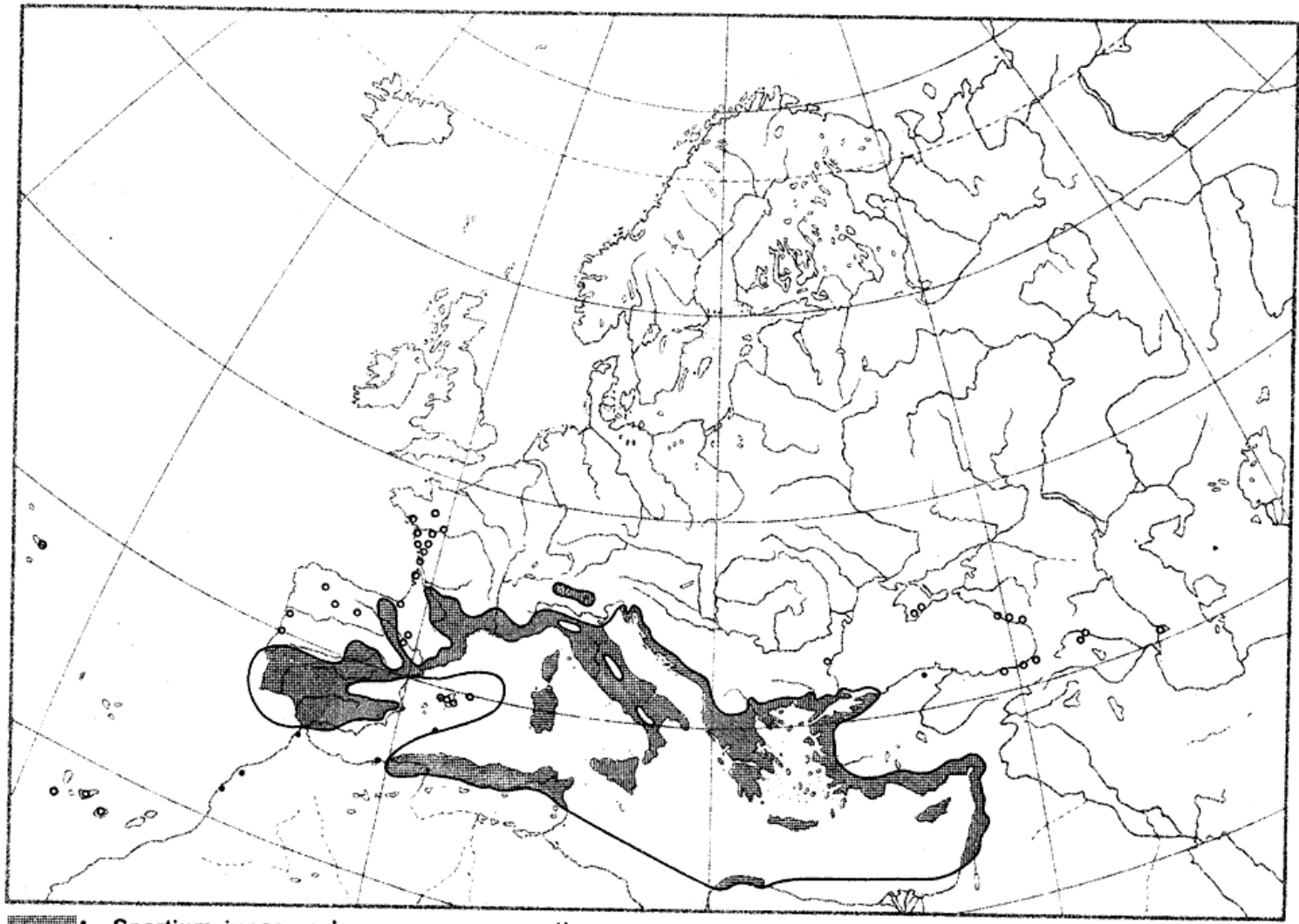
- klasifikace podle velikosti a umístění areálu
 - typologický princip
 - dobře funguje v plochých územích
 - jednoduché ekologické gradienty
 - komplikuje vertikální členitost terénu
- zastoupení areálytypů může být kontrastní
 - liší se na regionální úroveň
 - liší se v různých typech vegetace

Areálytypy ve střední Evropě

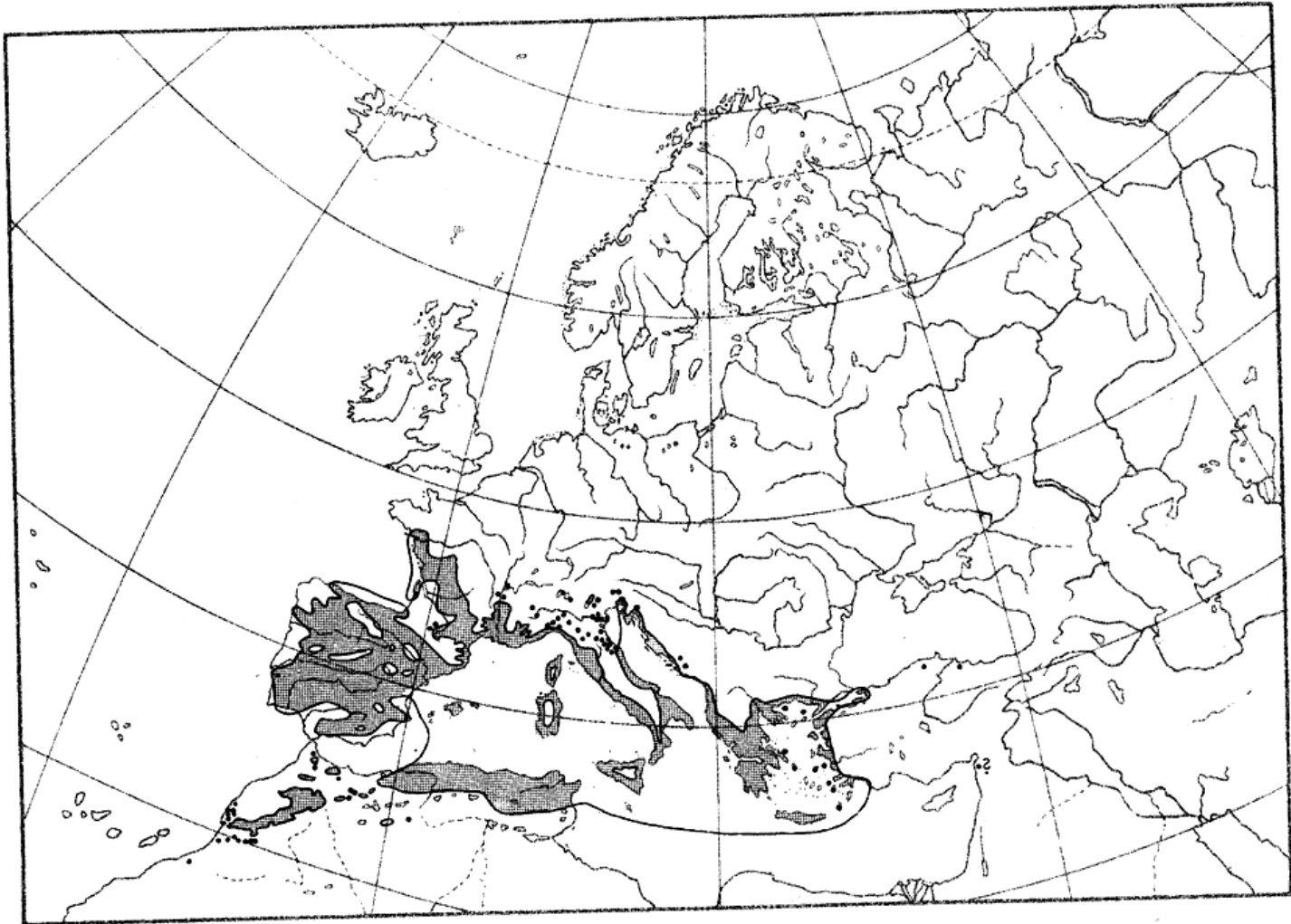
- Meusel (1992)
 - mediteránní a středoevropská flóra
 - mírná modifikace (Chytrý 1995)
- 12 základních areálytypů
 - existuje přiřazení pro většinu druhů středoevropské flóry

1. Makaronésko-mediteránní druhy

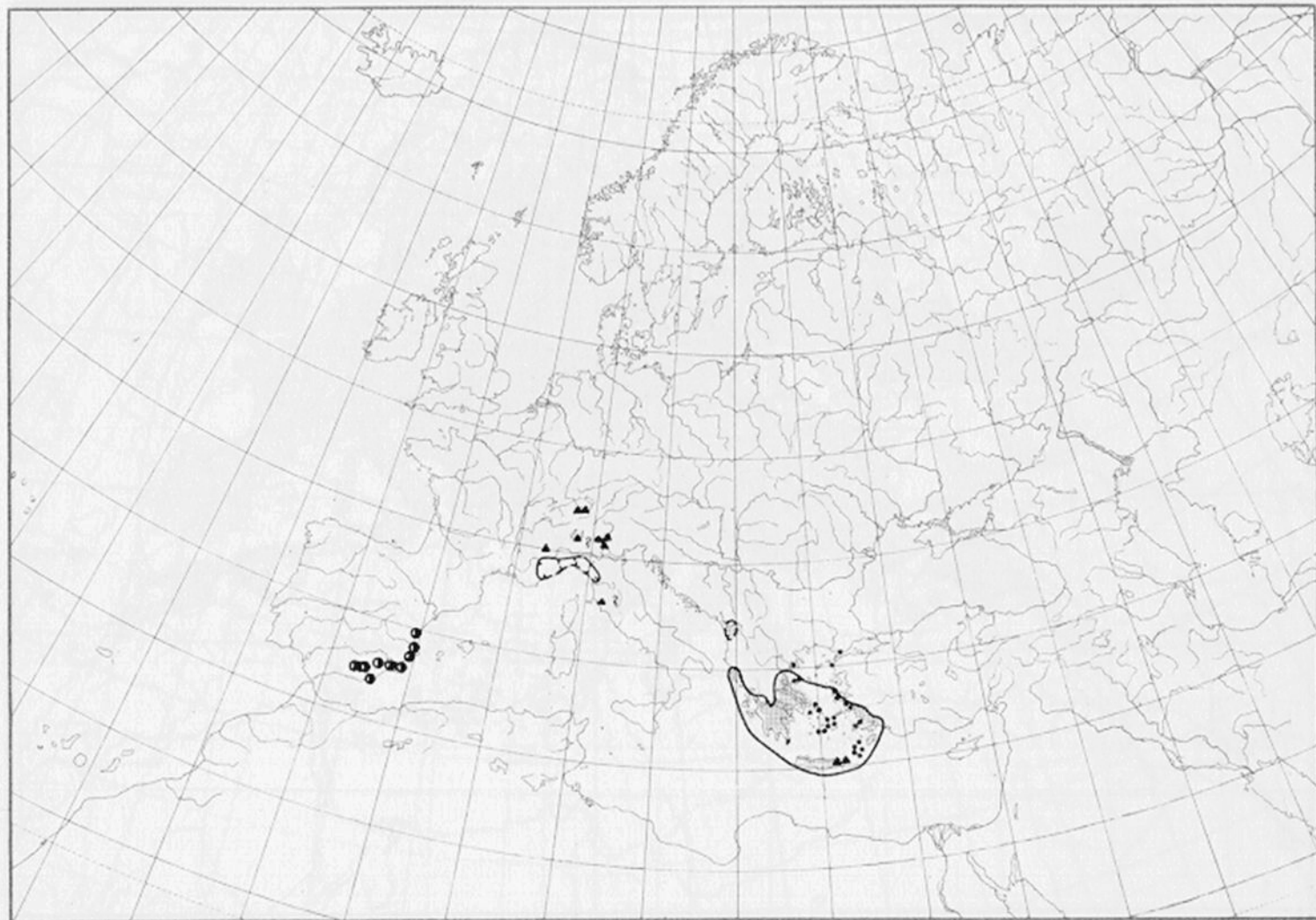
- ve střední Evropě spíše okrajově
 - asi 5 % flóry
- vyšší zastoupení v teplých oblastech
 - četné archeofyty
 - některé xerofilní prvky
- příklady
 - *Spartium junceum* - cirkummediteránní
 - *Quercus ilex* - západomediteránní
 - *Hypericum empetrifolium* - východomediteránní
 - *Trifolium campestre* - mediteránně-středoevropské
 - *Asperula arvensis* - mediteránně-středoevropské oceanické
 - *Teucrium chamaedrys* - mediteránně-pontické

■ • *Spartium junceum* L. ○ synanthrop

■ • *Quercus ilex* L. s.l.

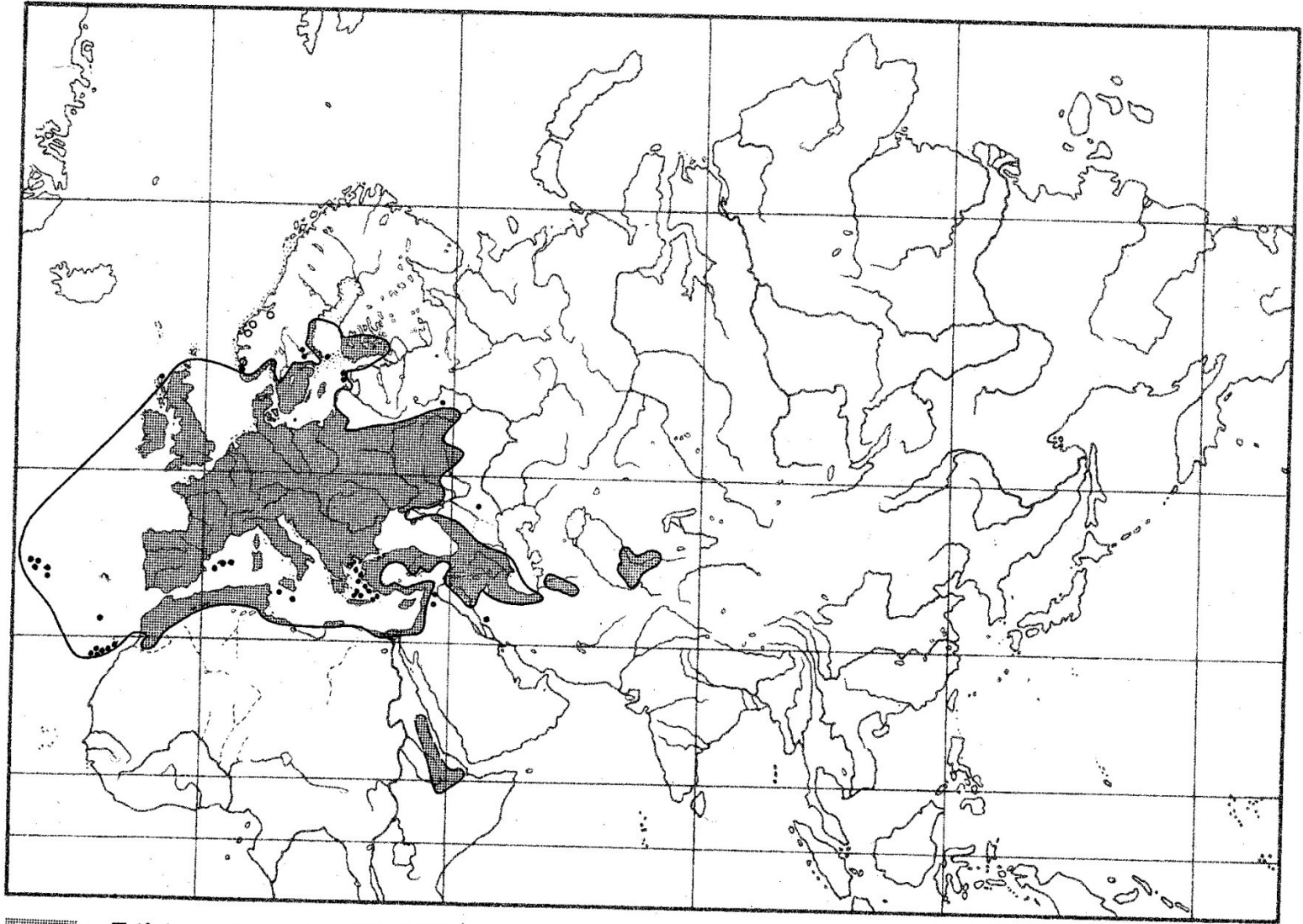
Hypericum L. sect. Coridium SPACH

▨ . H. empetrifolium WILLD.

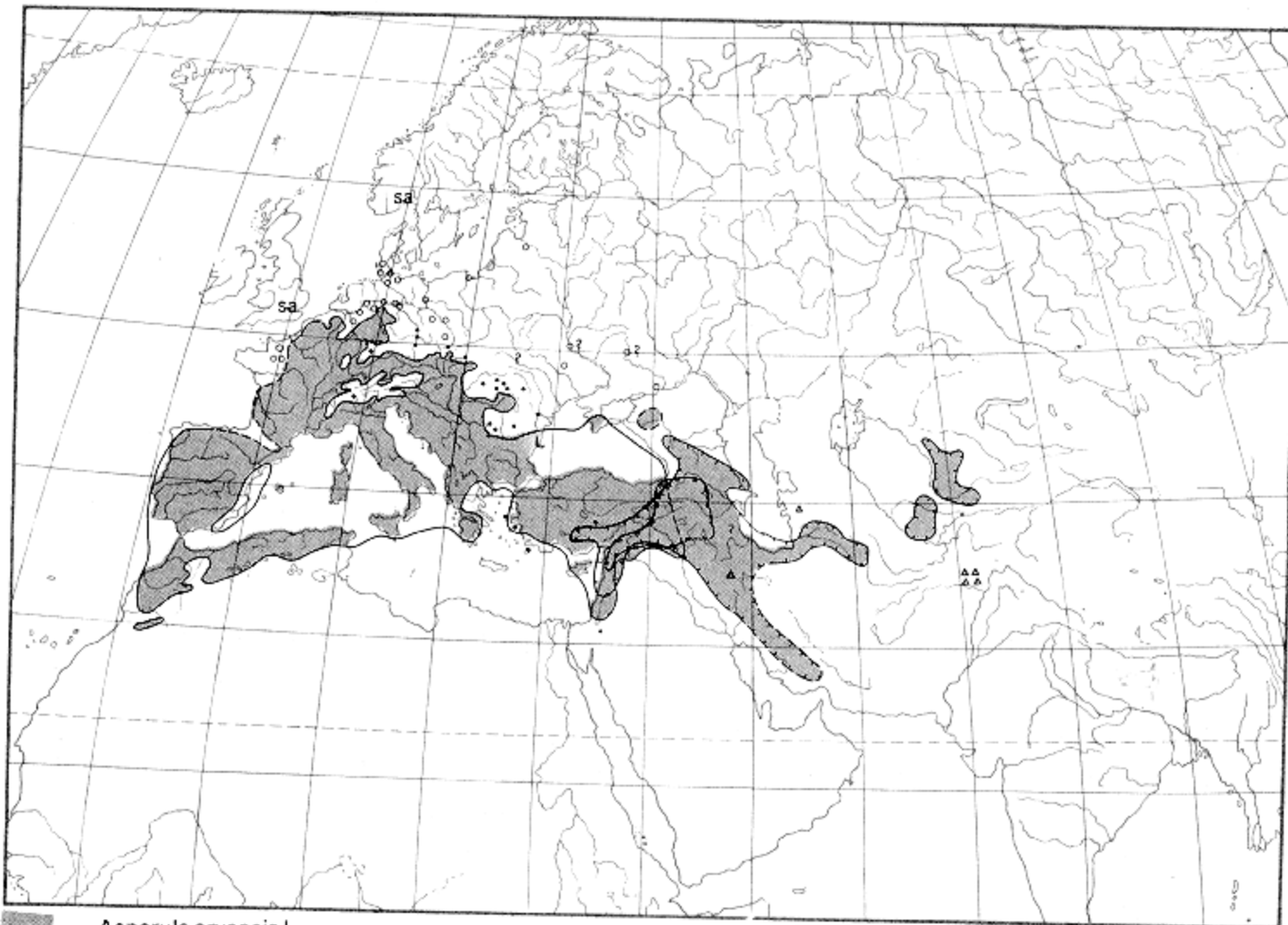
▲ H. amblycalyx COUST. et GAND.

—▲ H. coris L.

● H. ericoides L.

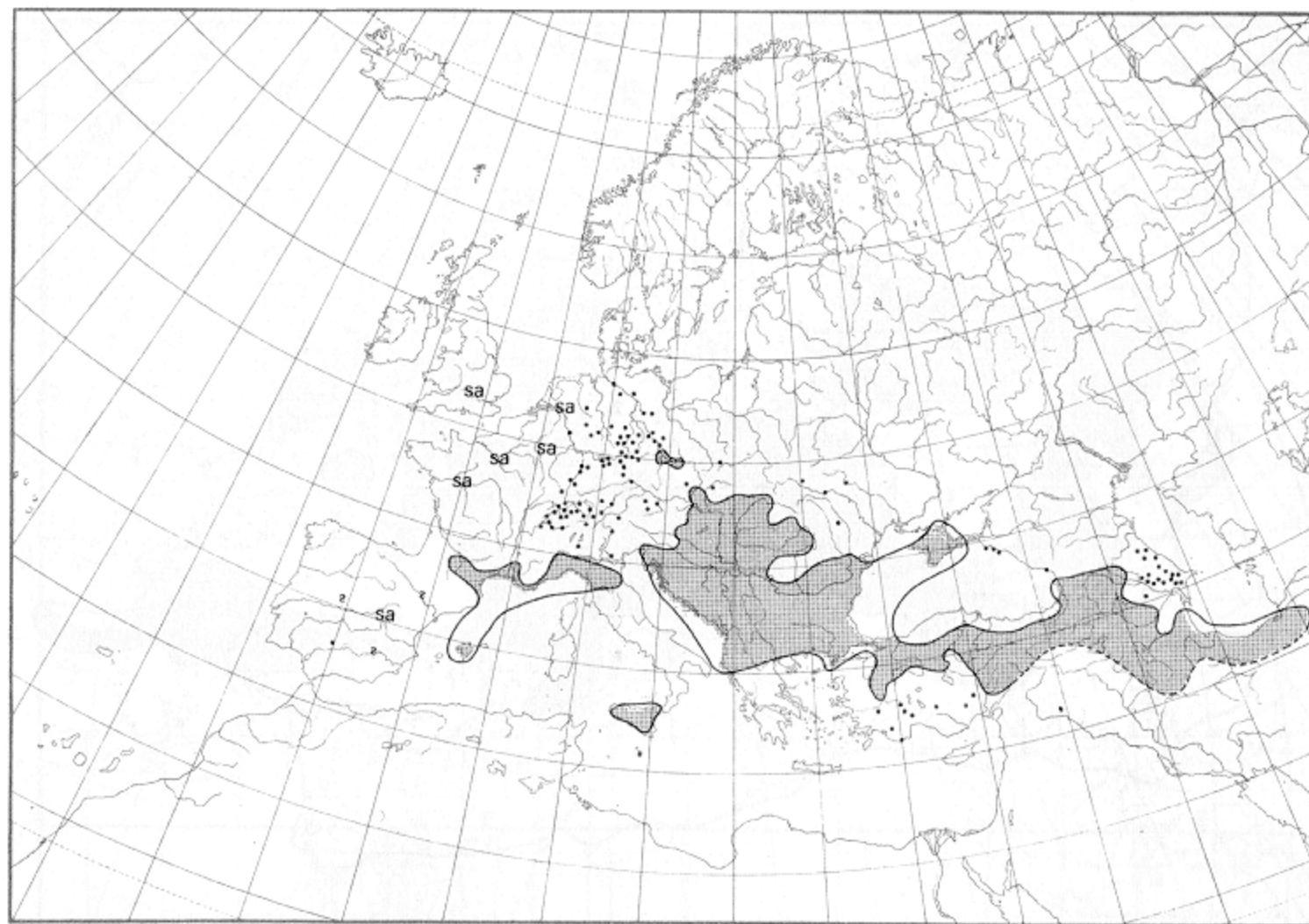
• *Trifolium campestre* SCHREB. ◦ synanthrop

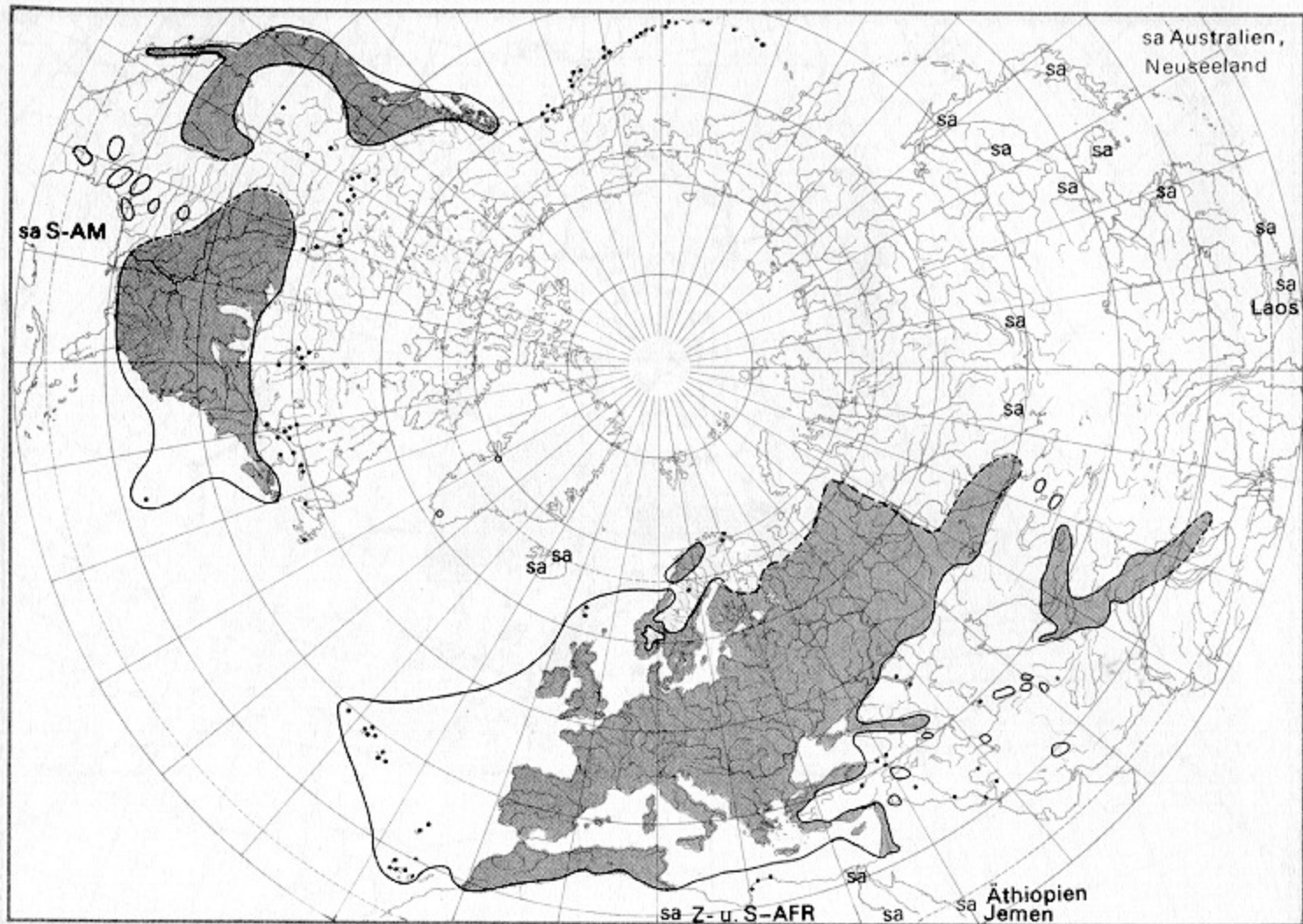
-
- . *Asperula arvensis* L. ◦ sa vorübergehend synanthrop
- ▲ *A. setosa* JAUB. et SPACH
- *A. orientalis* BOISS. et HOHEN

2. Orientálně-mediteránní druhy

- ve střední Evropě okrajově
 - asi 5 % flóry
- spíše v teplých oblastech
 - četné antropofyty, zejména archeofyty
 - některé xerofyty
- příklady
 - *Bifora radians* - západo)orientálně-panonské
 - *Galium aparine* - turansko-mediteránně-středoevropské
 - *Vulpia myuros* - turansko-mediteránně-středoevropské oceanické
 - *Holosteum umbellatum* - turansko-mediteránně-panonsko-jihoatlantické
 - *Poa bulbosa* - turansko-mediteránně-panonsko-sarmatsko - jihoatlantické

 . *Bifora radians* BIEB.

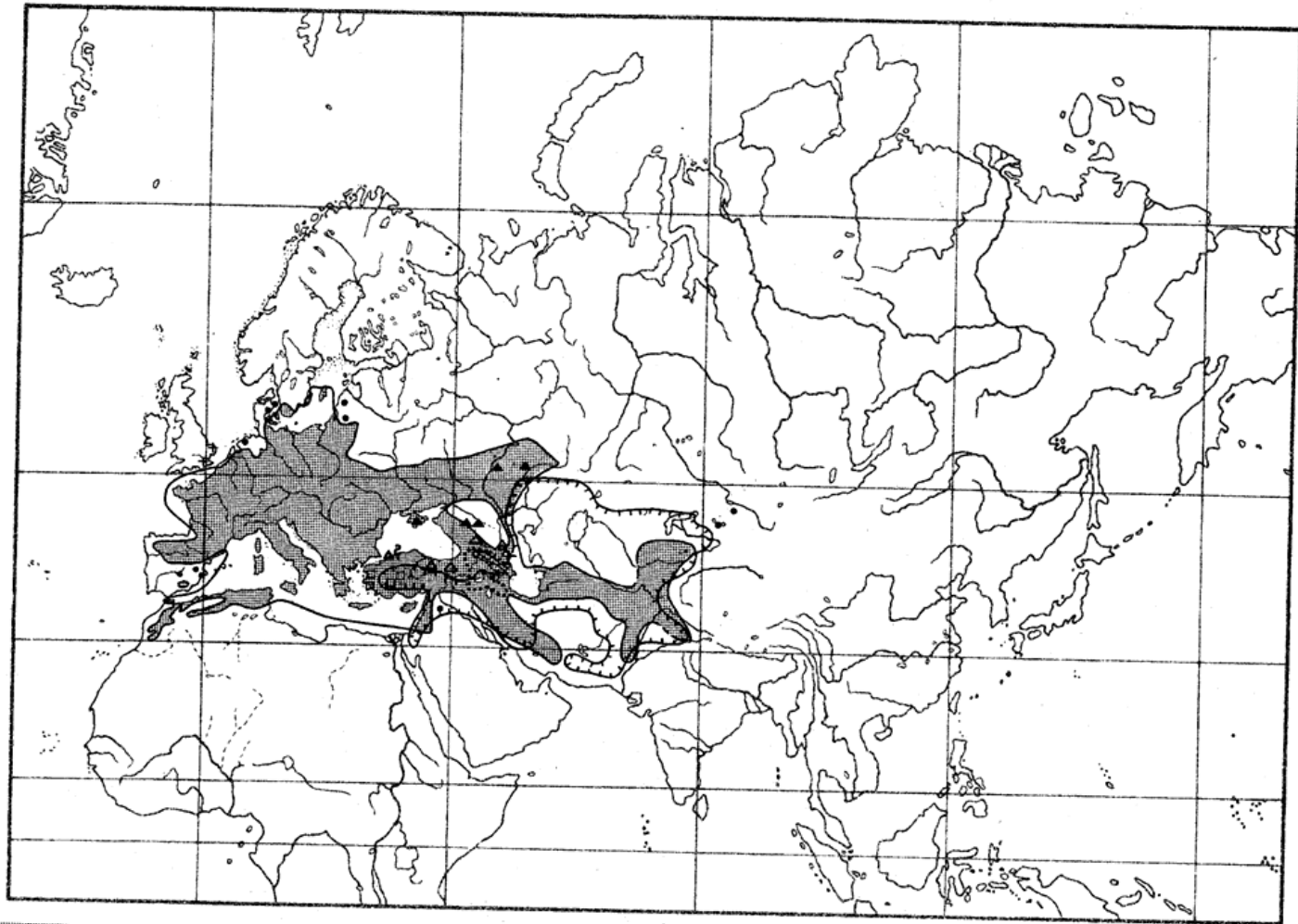

■ . *Galium aparine* L.

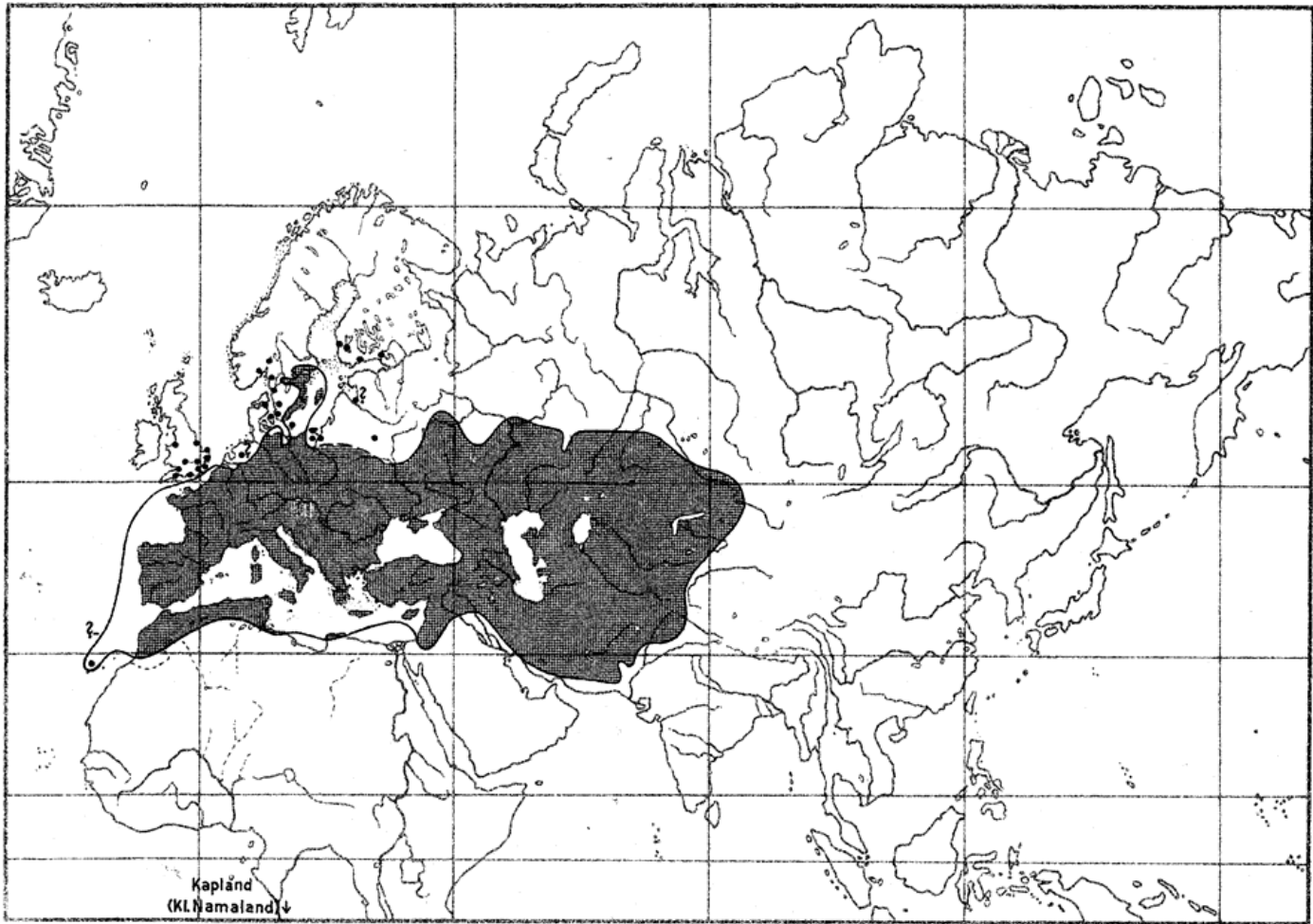
sa ○ synanthrop

■ • *Vulpia myuros* (L.) GMEL.

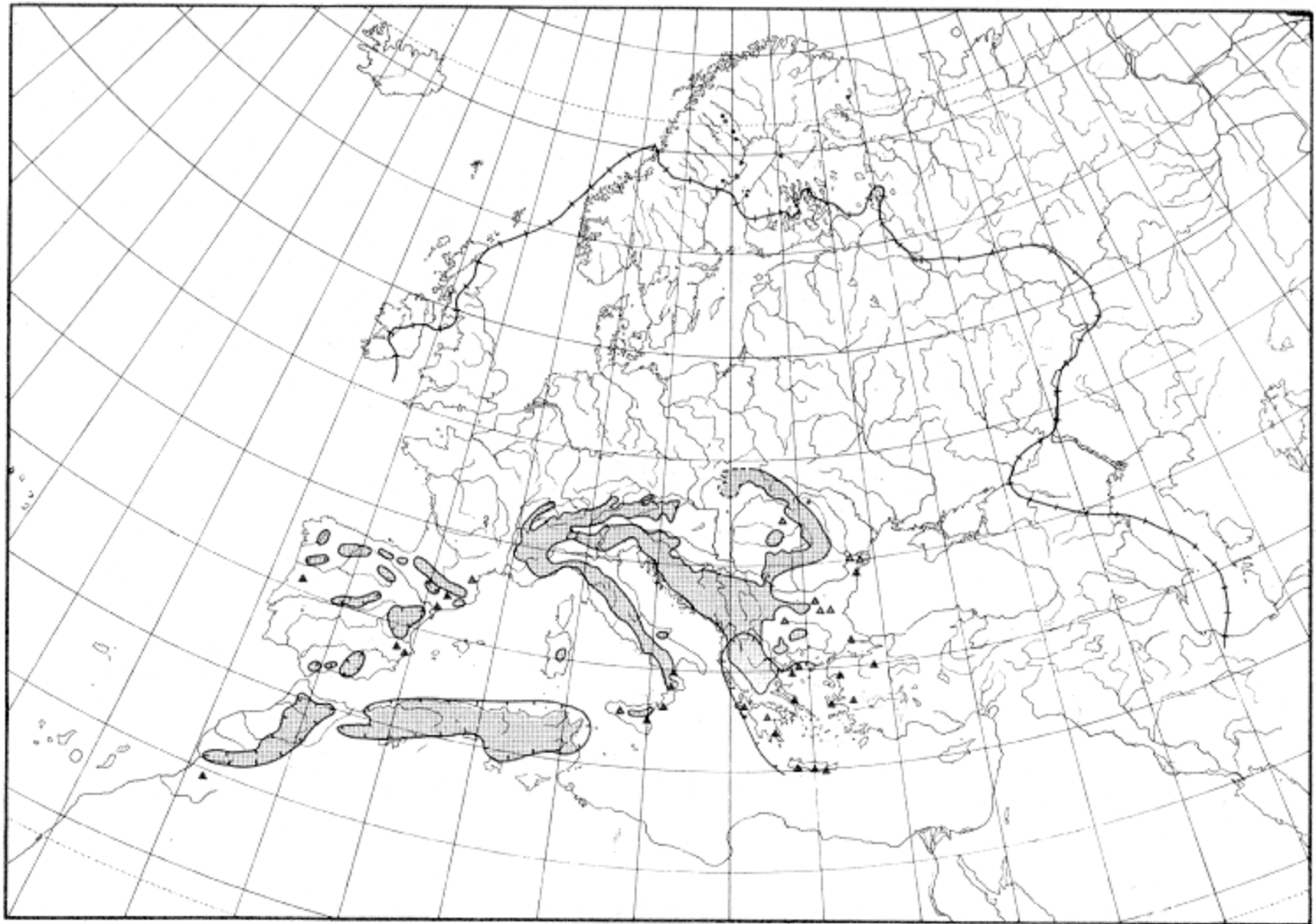
- • *Holosteum umbellatum* L. + ausgestorben
- ▨ ▲ *H. glutinosum* (BIEB) FISCH. et MEY.
- *H. tenerrimum* BOISS.
- Δ *H. marginatum* C. A. MEY.

• *Poa bulbosa* L.

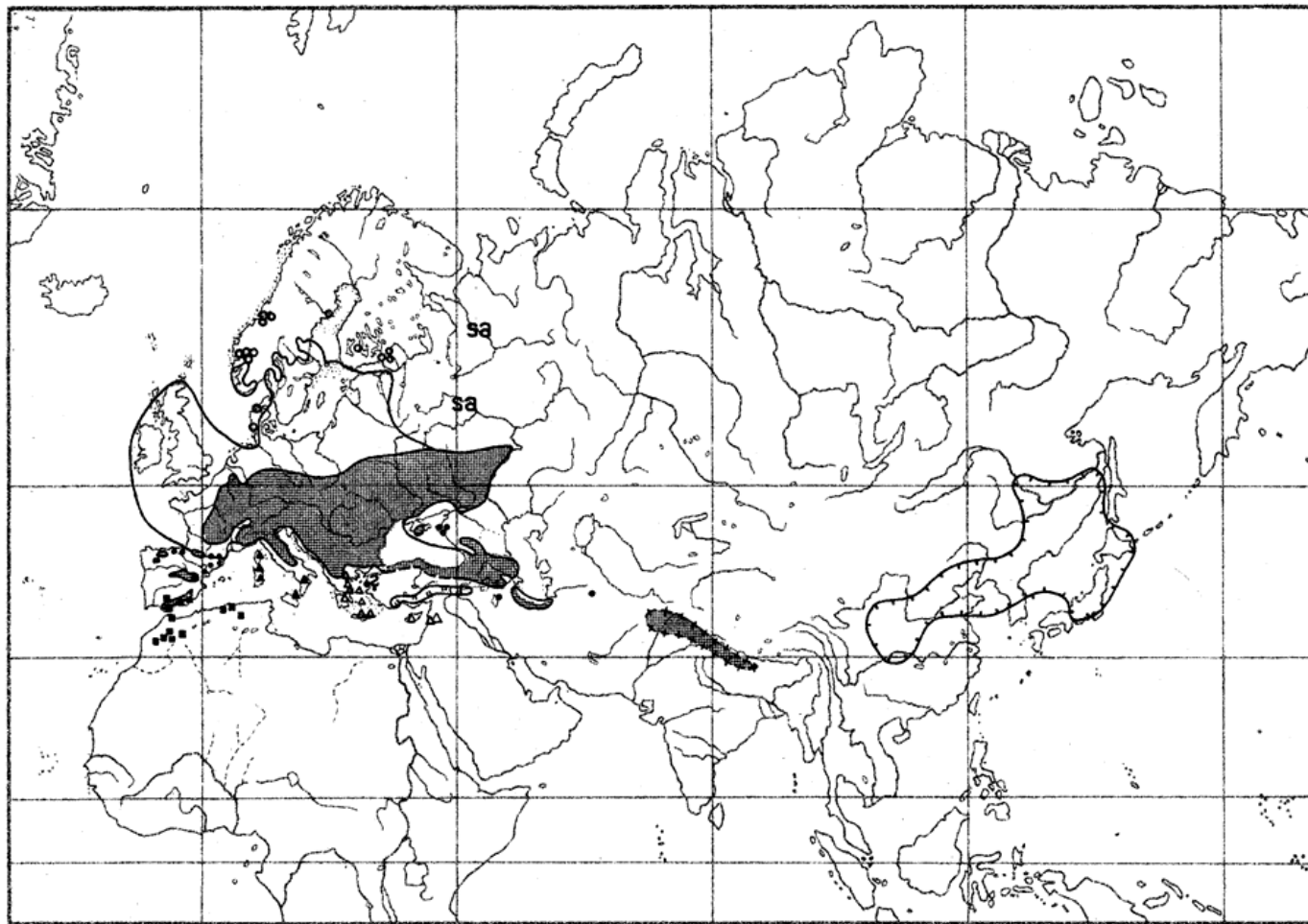
3. Mediteránní oreofyty

- do střední Evropy víceméně nezasahují
 - v nejvyšších pohořích jižní Evropy
- příklady
 - *Acinos alpina* subsp. *meridionalis* - oreomediteránní
 - *Berberis aetnensis* - oreostředomediteránní

Acinos alpinus (L.) MOENCH

- ▲ *ssp. alpinus* et *ssp. majoranifolius* (MILL.) P. W. BALL
- ▲ *ssp. meridionalis* (NYM.) P. W. BALL und ostmediterrane verwandte Taxa
- . *A. arvensis* (LAMK.) DANDY (Nordgrenze)

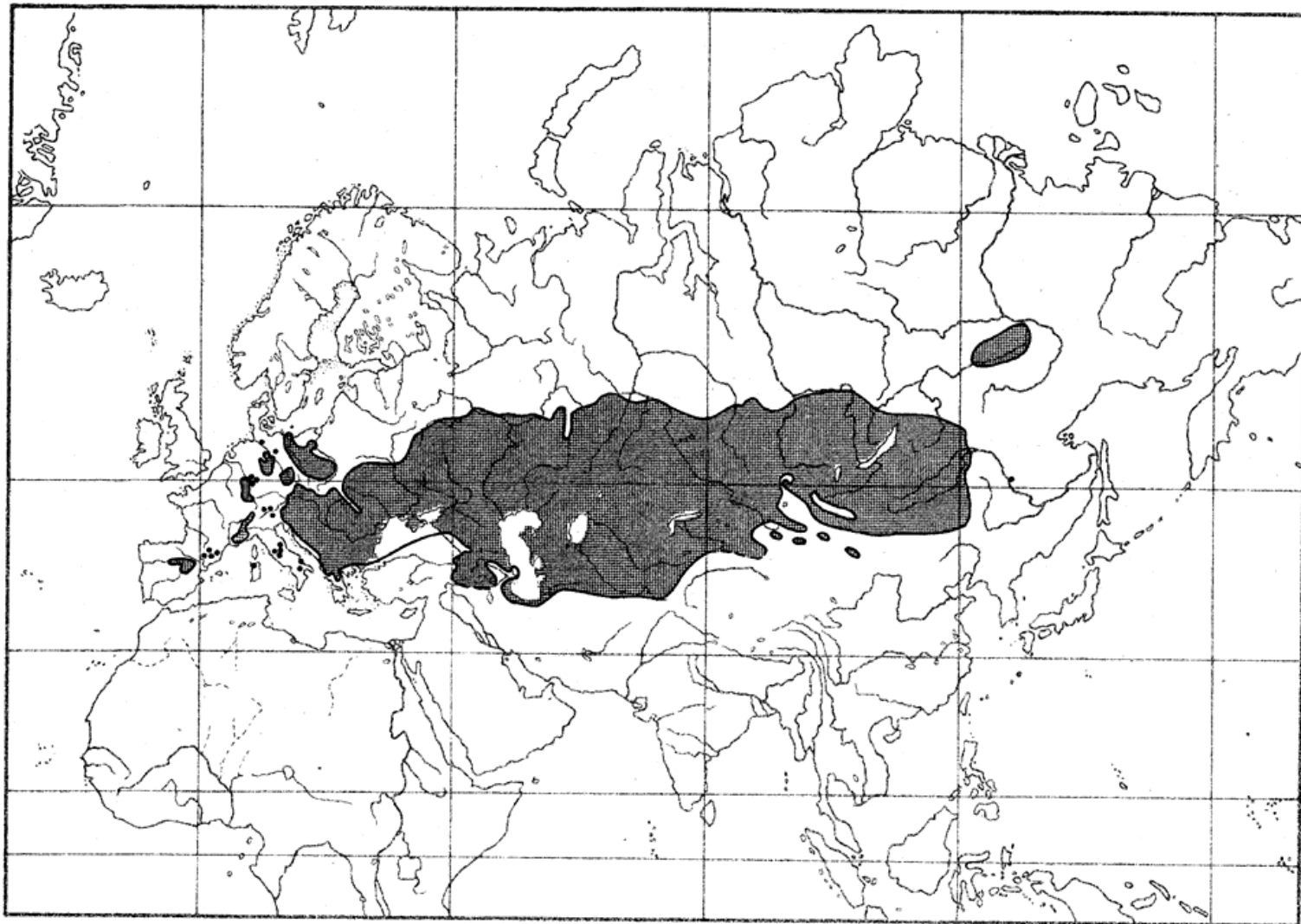

■ *Berberis vulgaris* L. ○ synanthrop
 ■ *B. hispanica* BOISS. et REUT.
 ▲ *B. aetnensis* PRESL
 ++++ *B. zabeliana* SCHNEID.

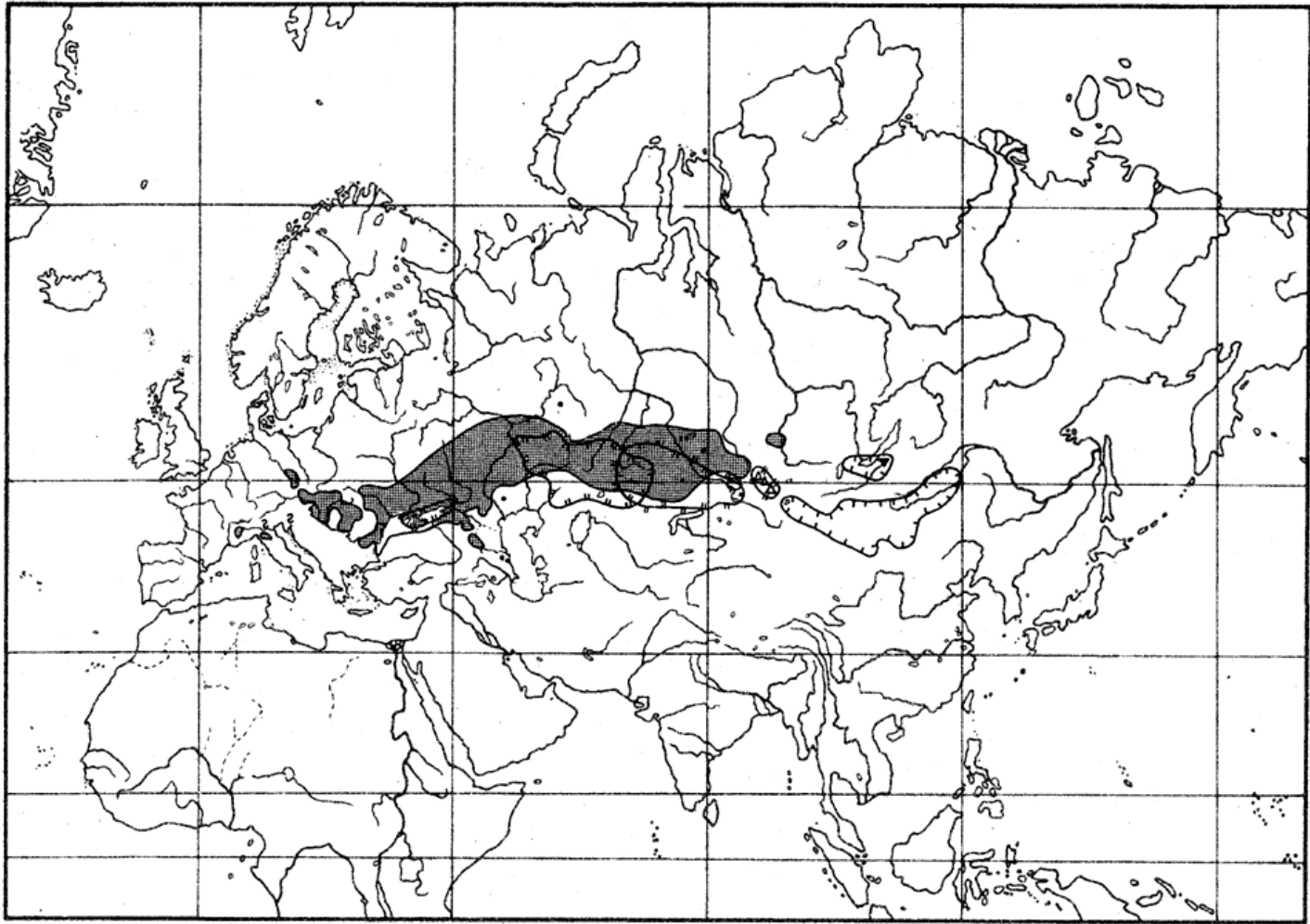
▲ *B. cretica* L.
 ++++ *B. crataegina* DC.
 ++++ *B. amurensis* RUPR.

4. Eurasijské kontinentální druhy

- ve střední Evropě vzácné
 - asi 4 % flóry
- v teplých oblastech
 - četné mezní a exklávní prvky
 - xerofyty
 - vztah k teplu často zprostředkovaný
- příklady
 - *Stipa capillata* - jihosibiřsko-ponticko-panonské
 - *Astragalus austriacus*
 - *Campanula sibirica*
 - *Carex humilis*

• *Stipa capillata* L. s.l.

■ • *Astragalus austriacus* JACQ.

▬▬▬▬ *A. tauricus* PALL.

▬▬▬▬ *A. consanguineus* BONG. et MEY.

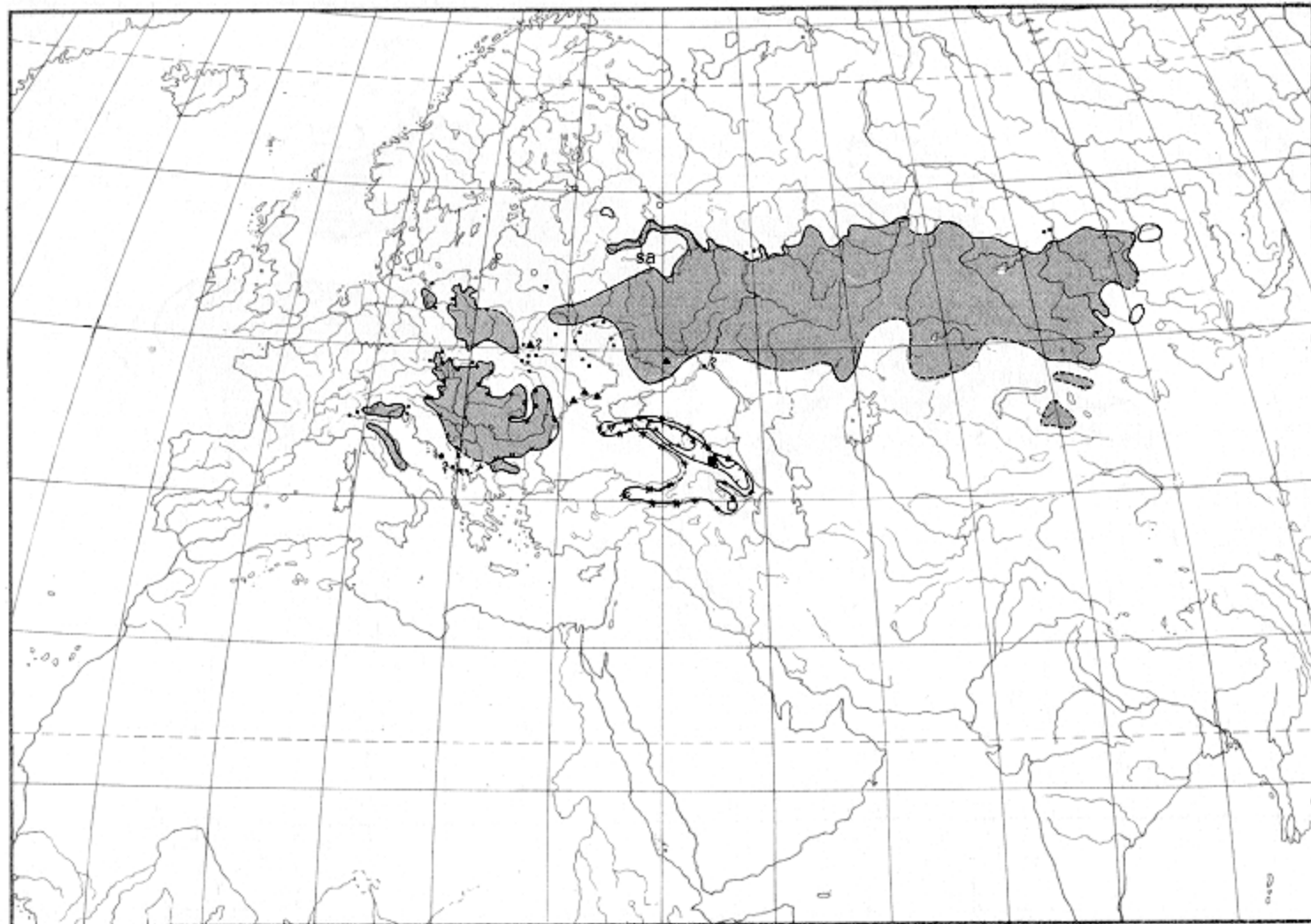
+++++ *A. leptocaulis* LEDEB.

△ *A. brachybotrys* BGE.

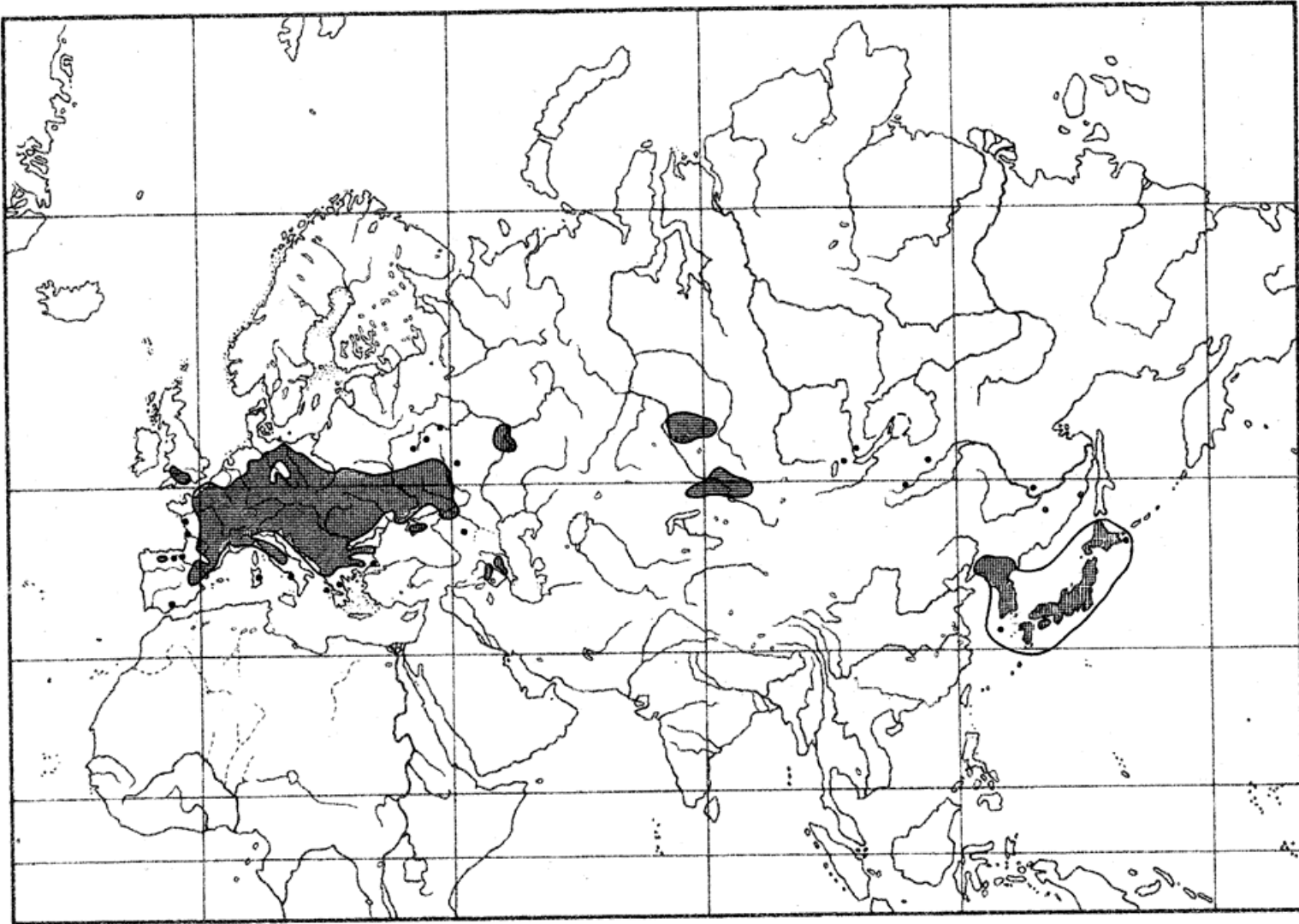
▬▬▬▬ *A. argutensis* BGE.

▬▬▬▬ *A. holopterus* TURCZ.

▬▬▬▬ *A. miniatus* BGE.

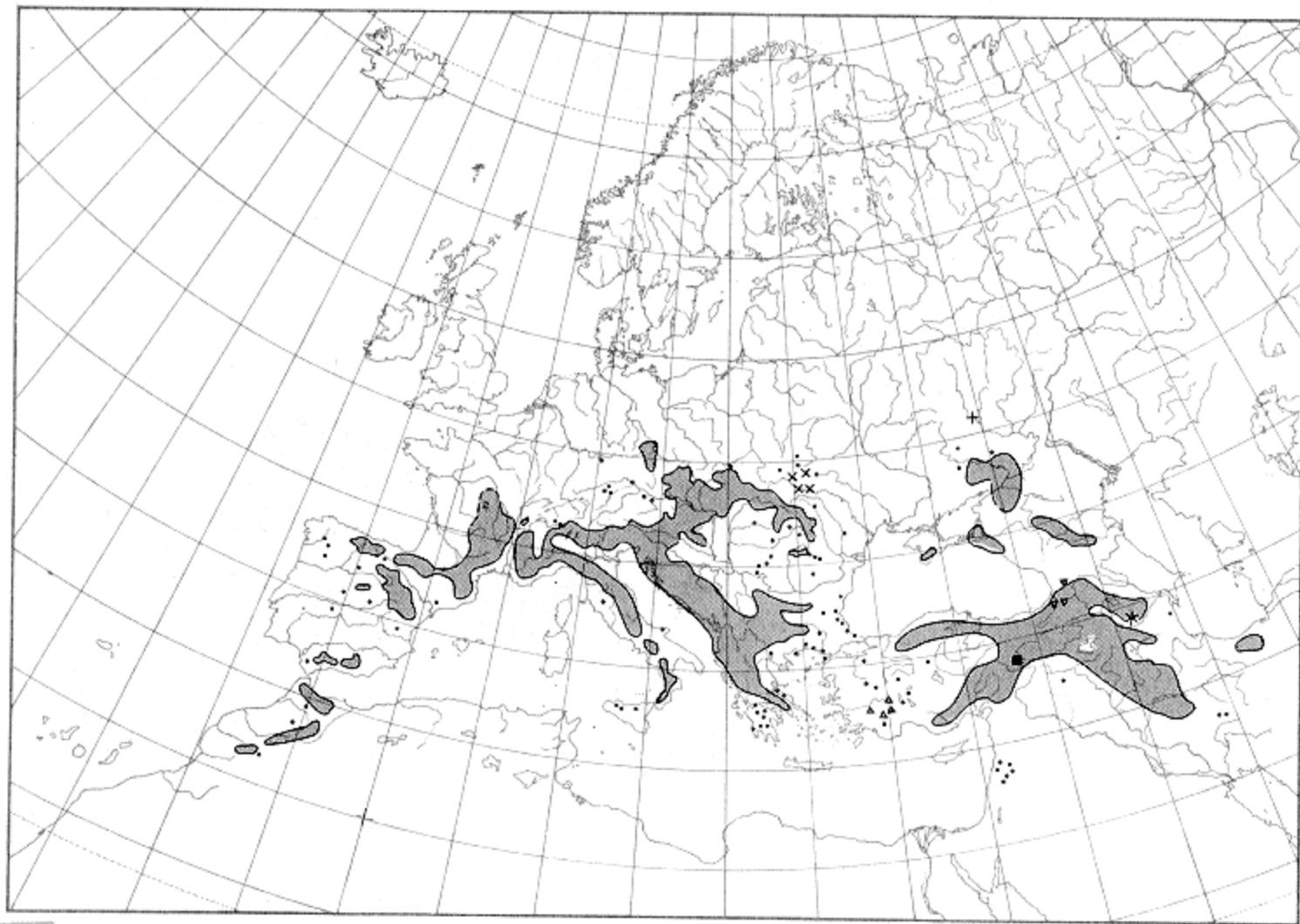
■	Campanula sibirica L.	▼	ssp. talievii (JUZ.) FED. und
•	ssp. sibirica	○	ssp. charkeviczii (FED.) FED.
○	synanthrop	■	C. daralica CHARADZE
▲	ssp. elatior (FOMIN) FED.	□	C. schelkownikowii GROSSH.
— — —	ssp. divergentiformis (JÄV.) DOM.	+++	C. hohenackeri FISCH. et MEY.
— — —	ssp. taurica (JUZ.) FED.		

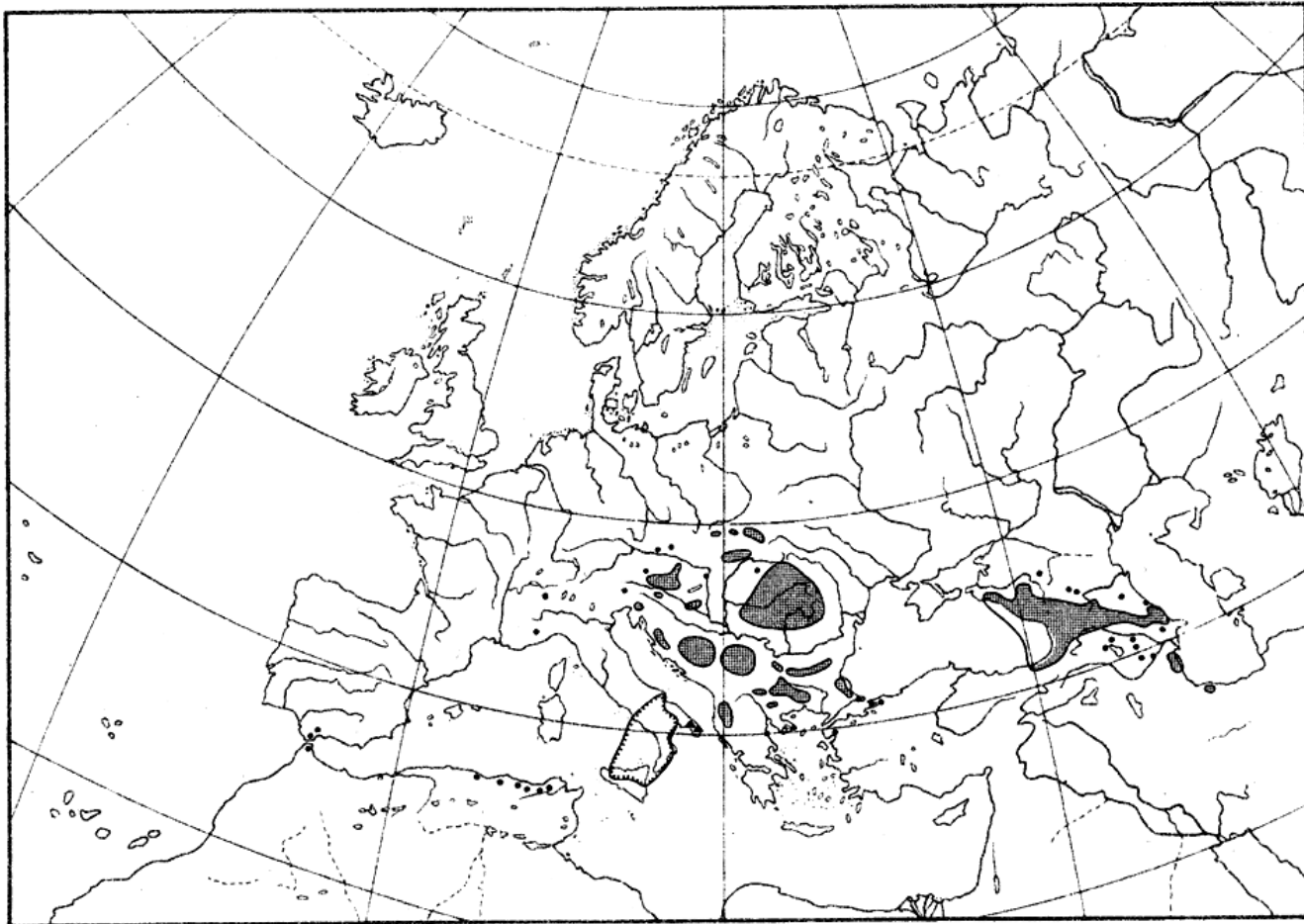
■ • *Carex humilis* LEYSS.

5. Submediteránně-pontické druhy

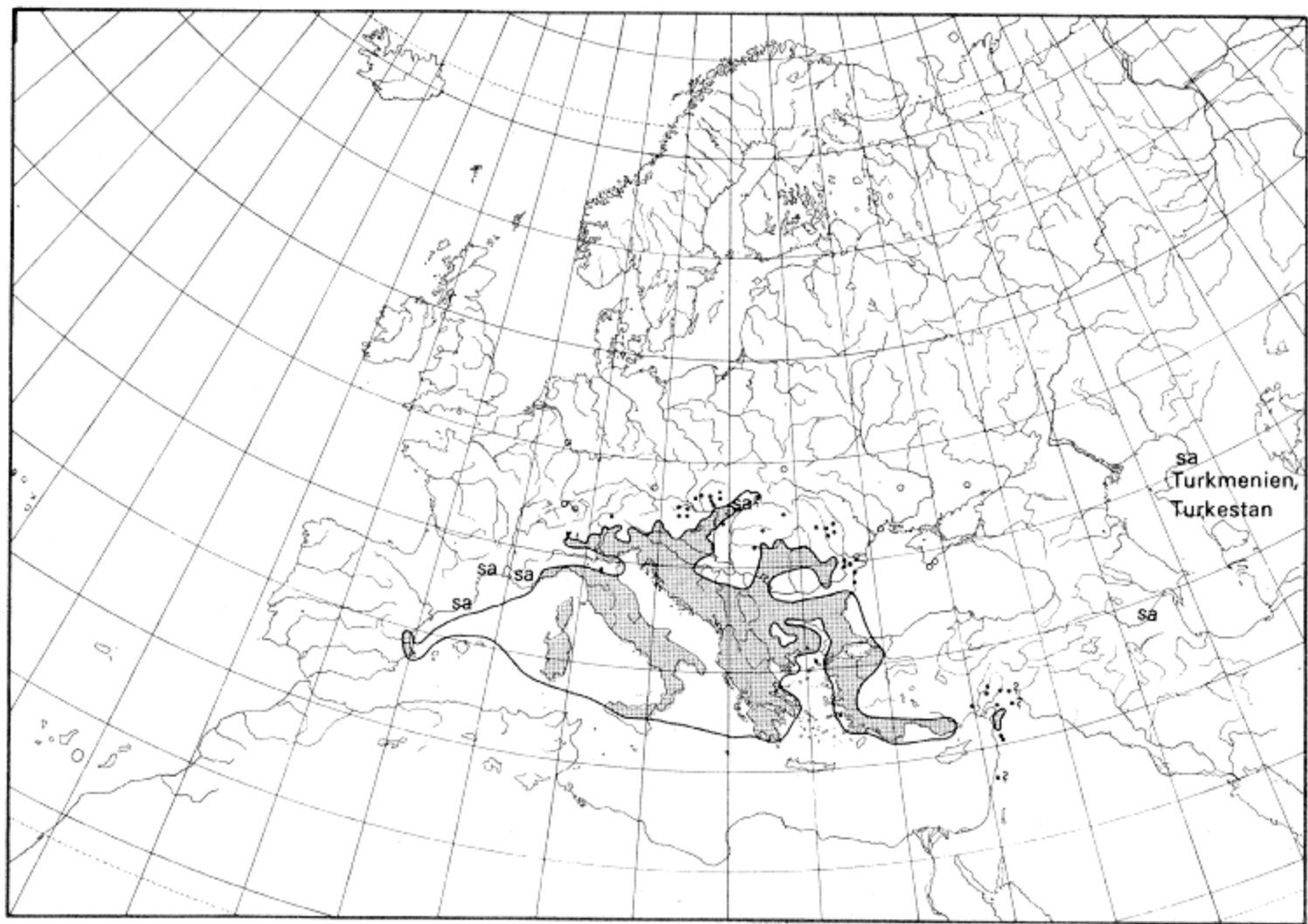
- ve střední Evropě dosti zastoupené
 - asi 10 % flóry
- převažují v teplých oblastech
 - četné mezní a exklávní prvky
 - xerofyty a termofyty
- příklady
 - *Centaurea triumphetii*
 - *Festuca drymeia*
 - *Fraxinus ornus*
 - *Loranthus europaeus*
 - *Anthericum liliago*
 - *Viburnum lantana*
 - *Quercus pubescens*
 - *Stachys recta*
 - *Acer campestre*

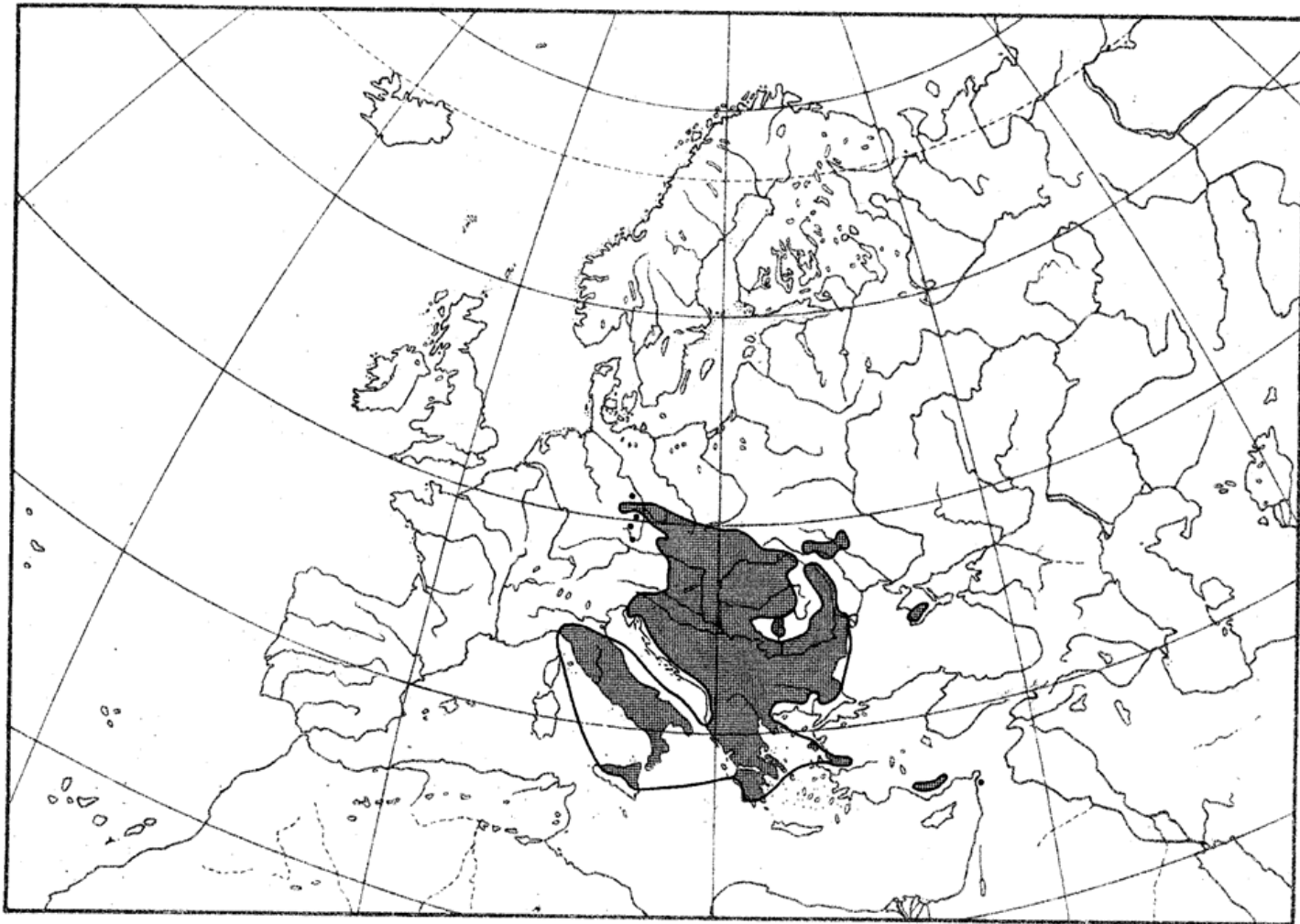
- • *Centaurea triumfettii* ALL. + erloschen
- ▲ *C. mathiolifolia* BOISS.
- ▼ *C. woronowii* BORNM. ex SOSN.
- *C. germanicopolitana* BORNM.
- × *C. ternopoliensis* DOBRO CZ.
- * *C. schelkovnikovii* SOSN.

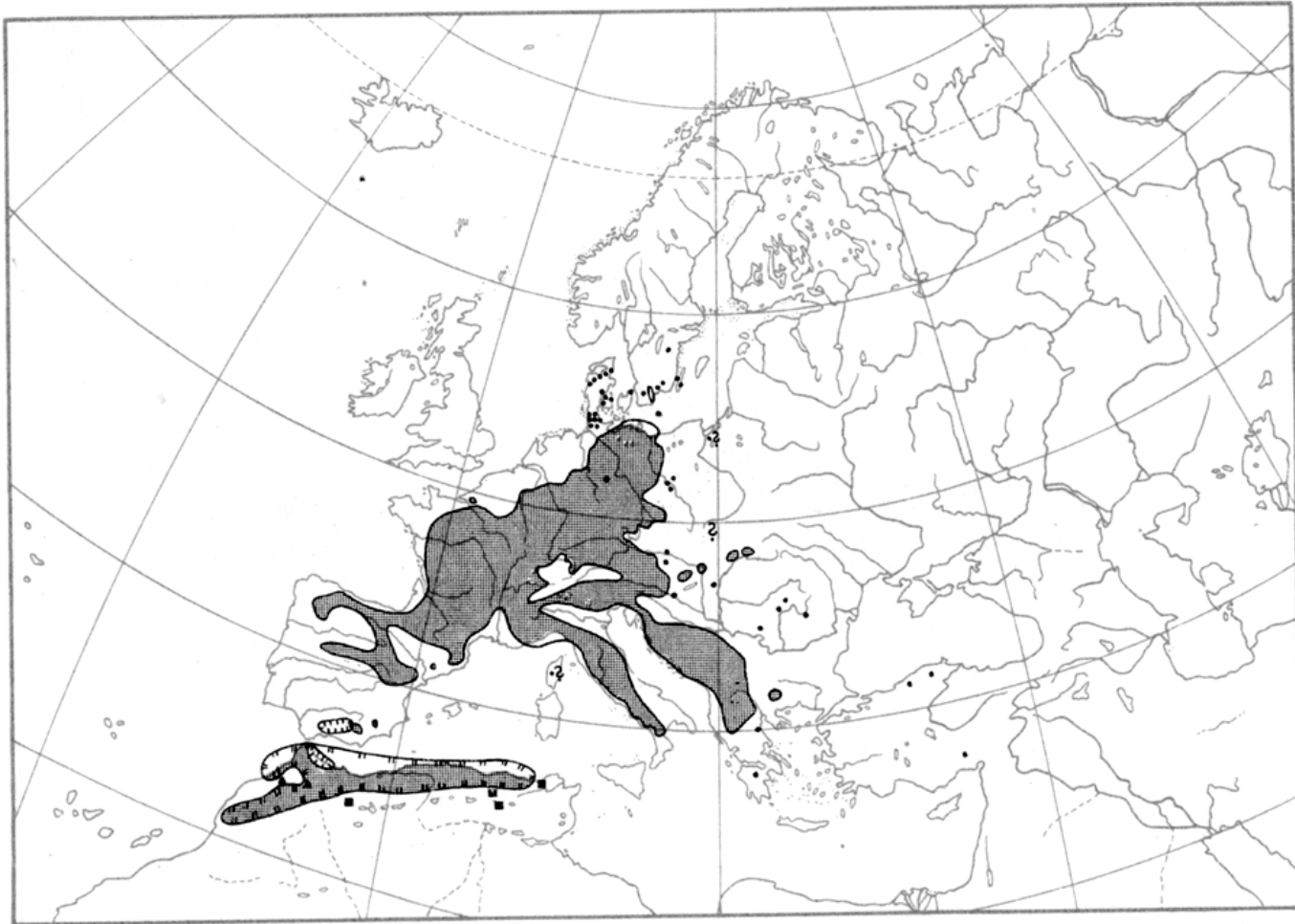
• *Festuca drymeia* MERT. et KOCH
▲ *F. exaltata* PRESL

 . *Fraxinus ornus* L. ◦ sa synanthrop (blühend und fruchtend)

• Loranthus europaeus L.

- *Anthericum liliago* L.
- ▲ *ssp. baeticum* (BOISS.) MAIRE
- *ssp. algeriense* (BOISS. et REUT.) MAIRE et WEILLER

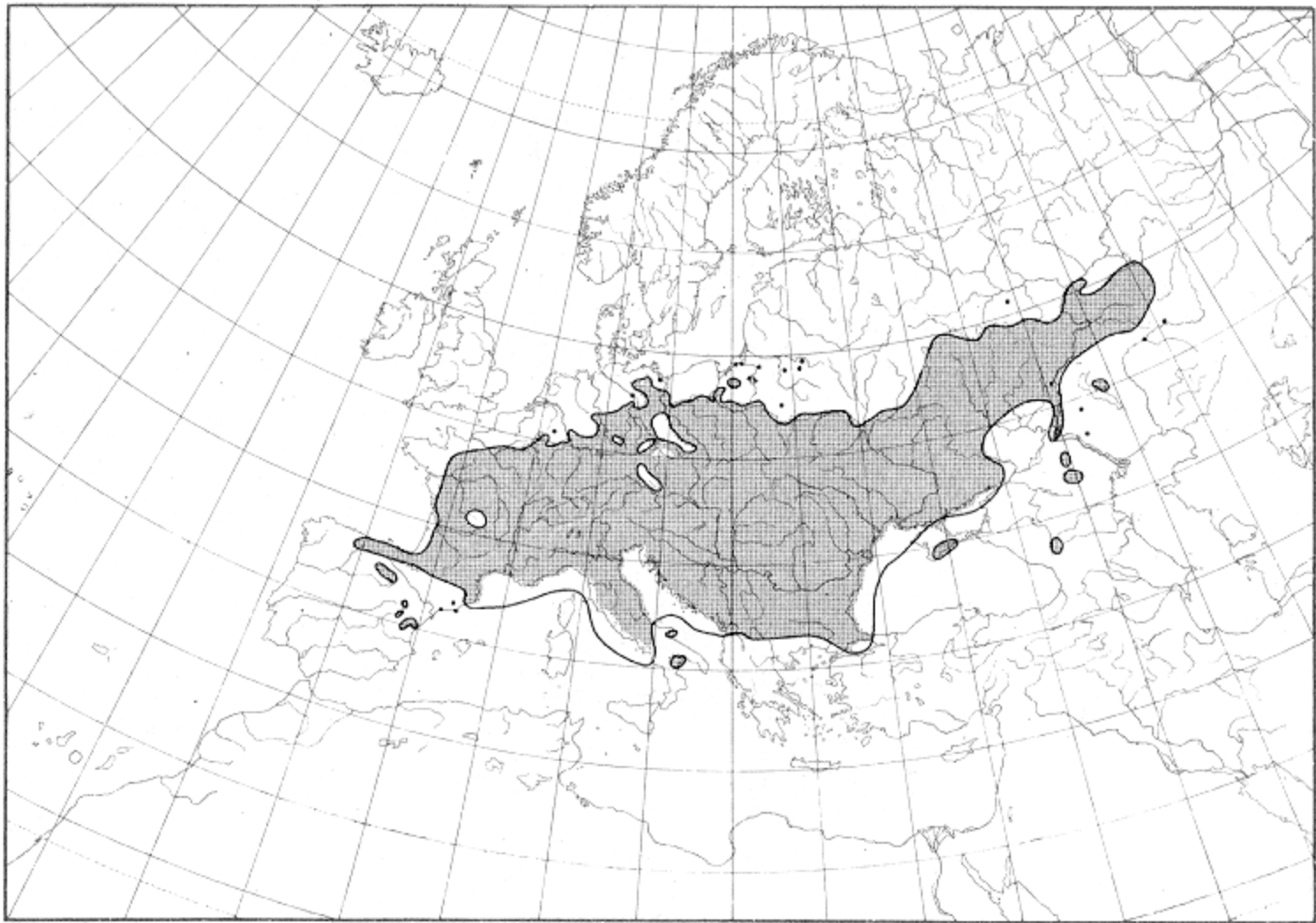

■ . *Viburnum lantana* L.

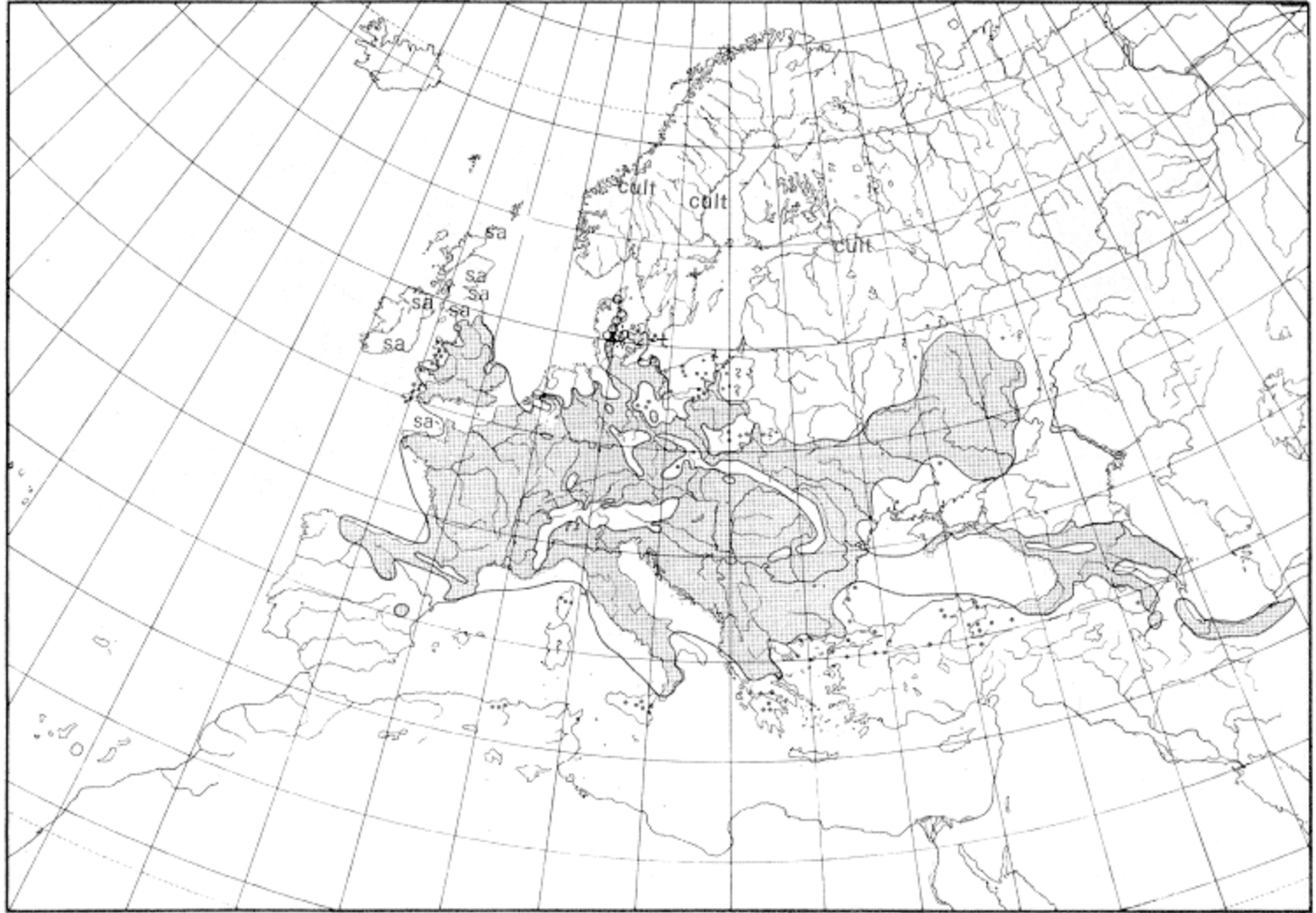
sa ○ synanthrop

■ *Quercus pubescens* WILLD.

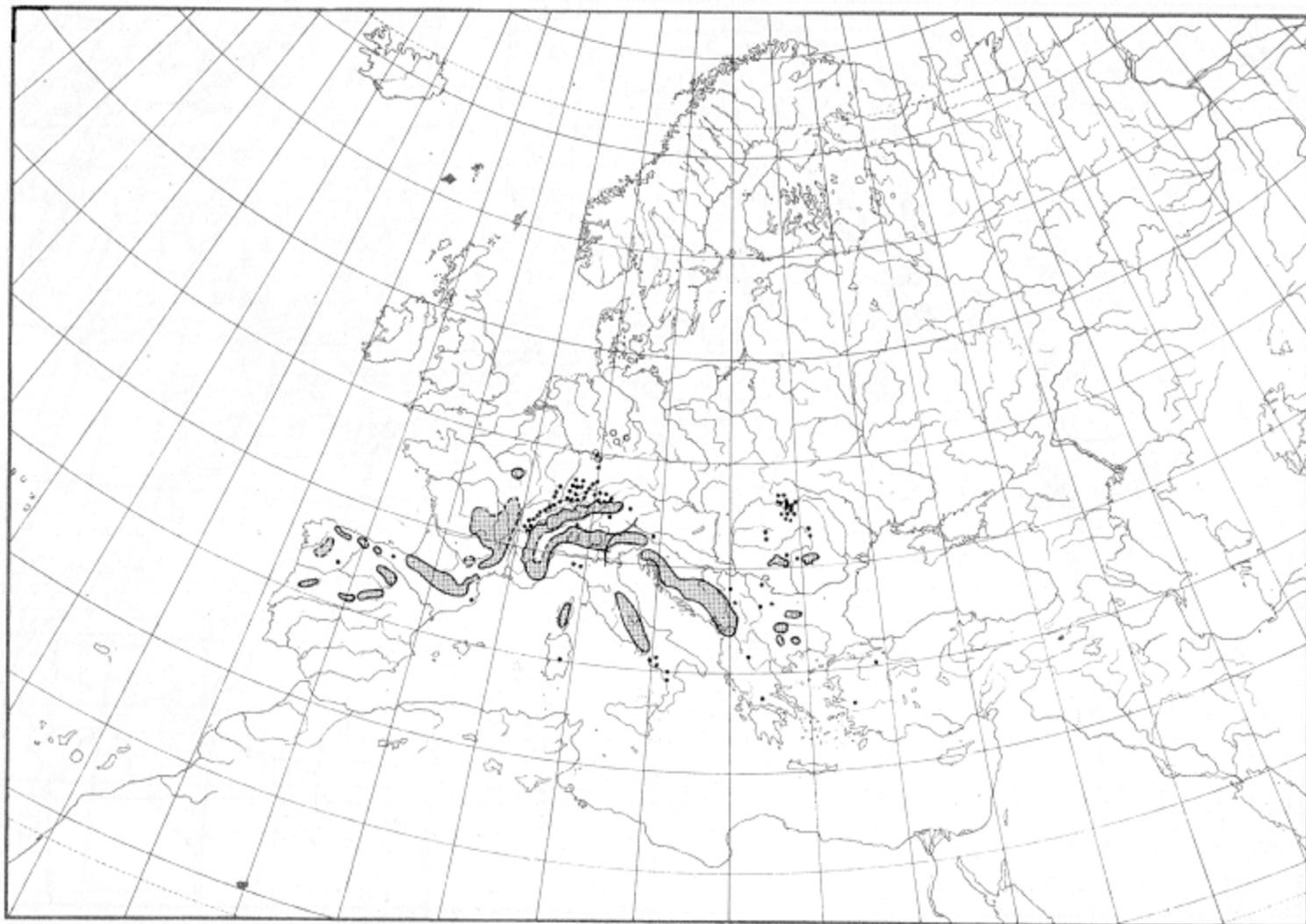
 . *Stachys recta* L.

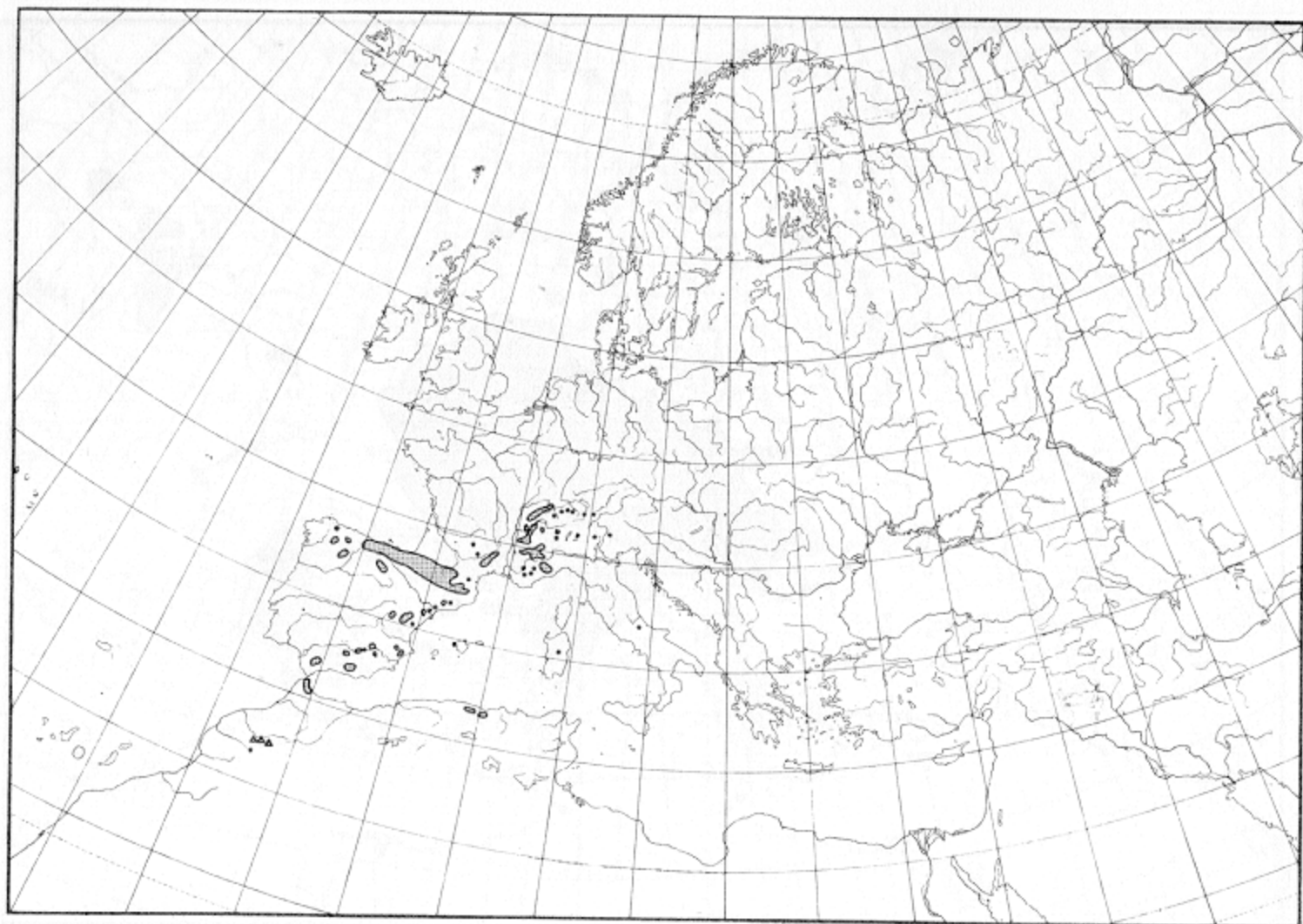
 , *Acer campestre* L. + fossil o sa synanthrop cult kultiviert

6. Submediteránní oreofyty

- ve střední Evropě velmi vzácné
 - asi 1 % flóry
- převažují ve vápencových pohořích
- příklady
 - *Gentiana lutea* - alpsko-karpatský
 - *Erinus alpinus* - západoalpidský
 - *Rhododendron myrtifolium* - východoalpidský
 - *Amelanchier ovalis* - alpidský s demontánním (resp. baltickým) výskytem

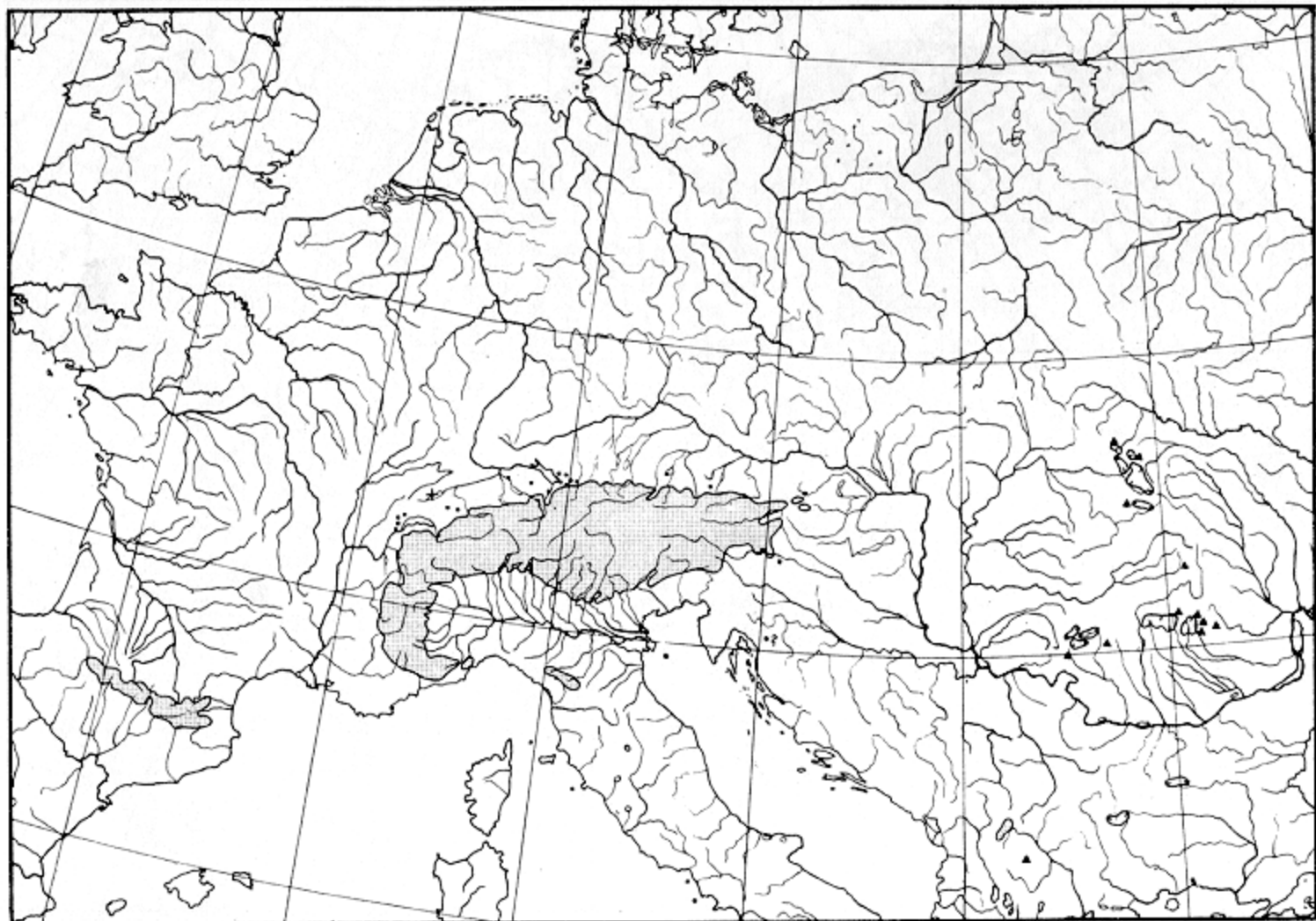
■ . *Gentiana lutea* L. ○ synanthrop
- - - ssp. *symphyandra* MURB. (NW-Grenze)

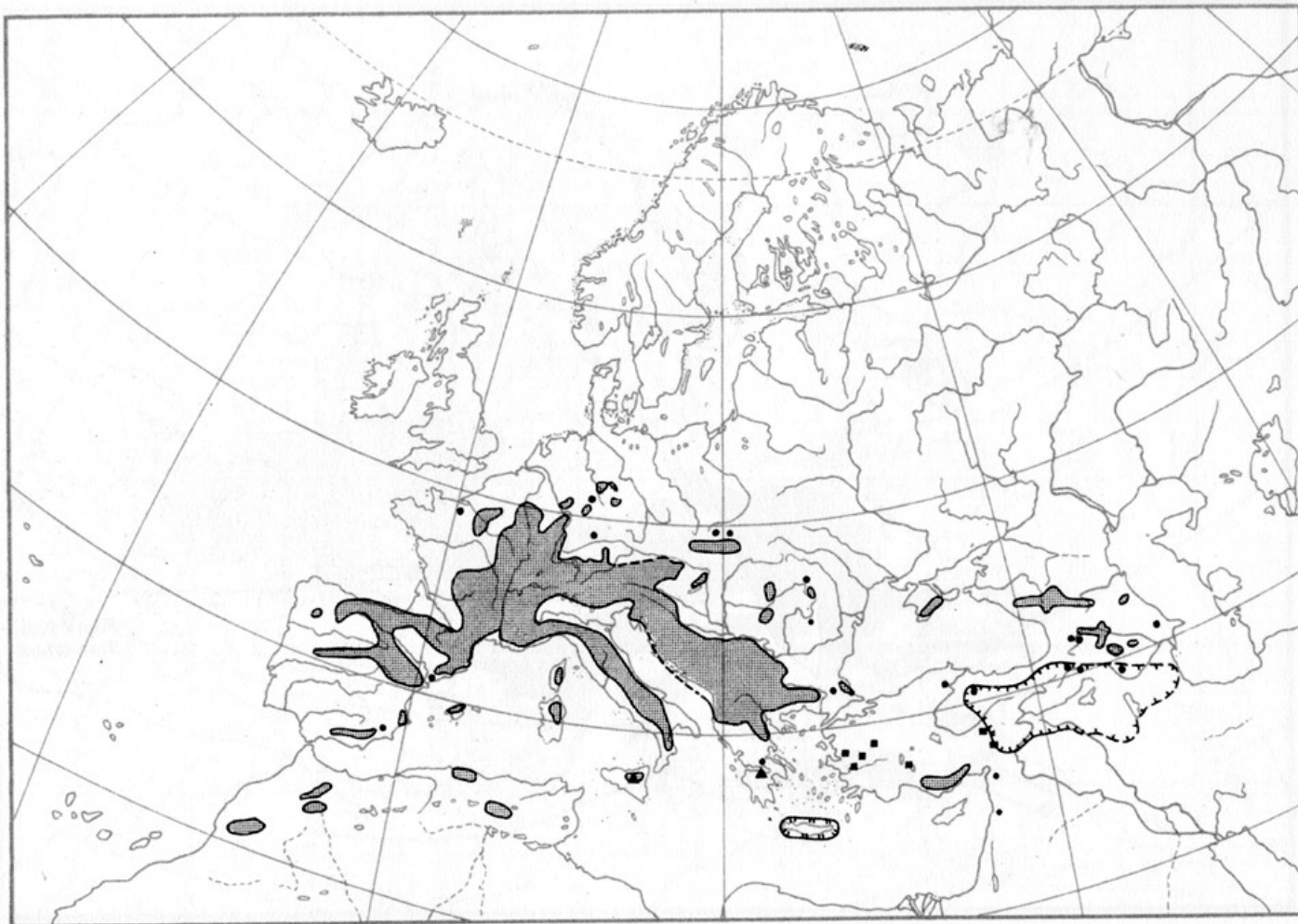
Erinus L.

▨ . E. alpinus L.

▲ E. thiabaudii JAHAND. et MAIRE

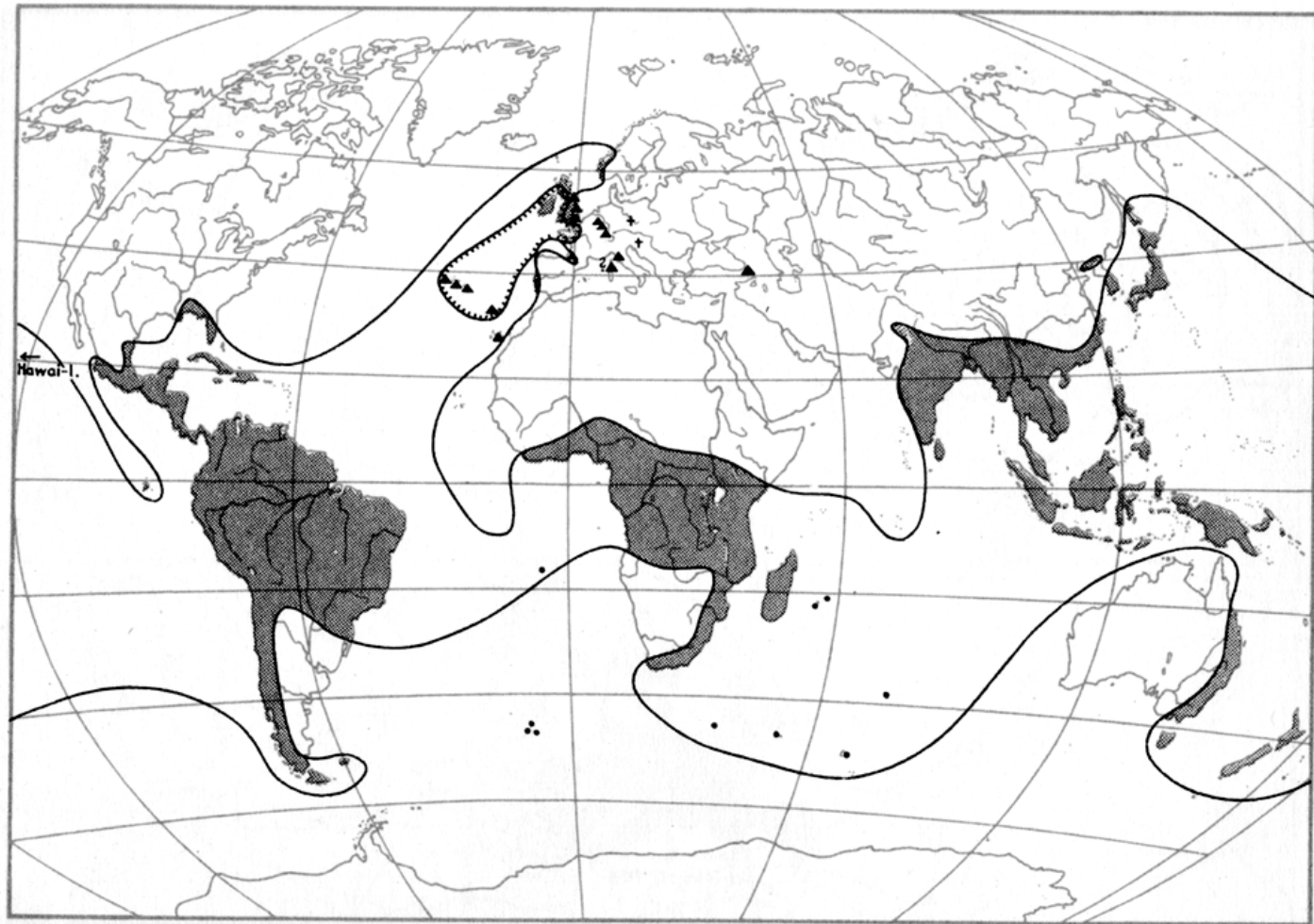
- ▨ . *Rhododendron ferrugineum* L. + ausgestorben
▲ *R. myrtifolium* SCHOTT et KOTSCHY

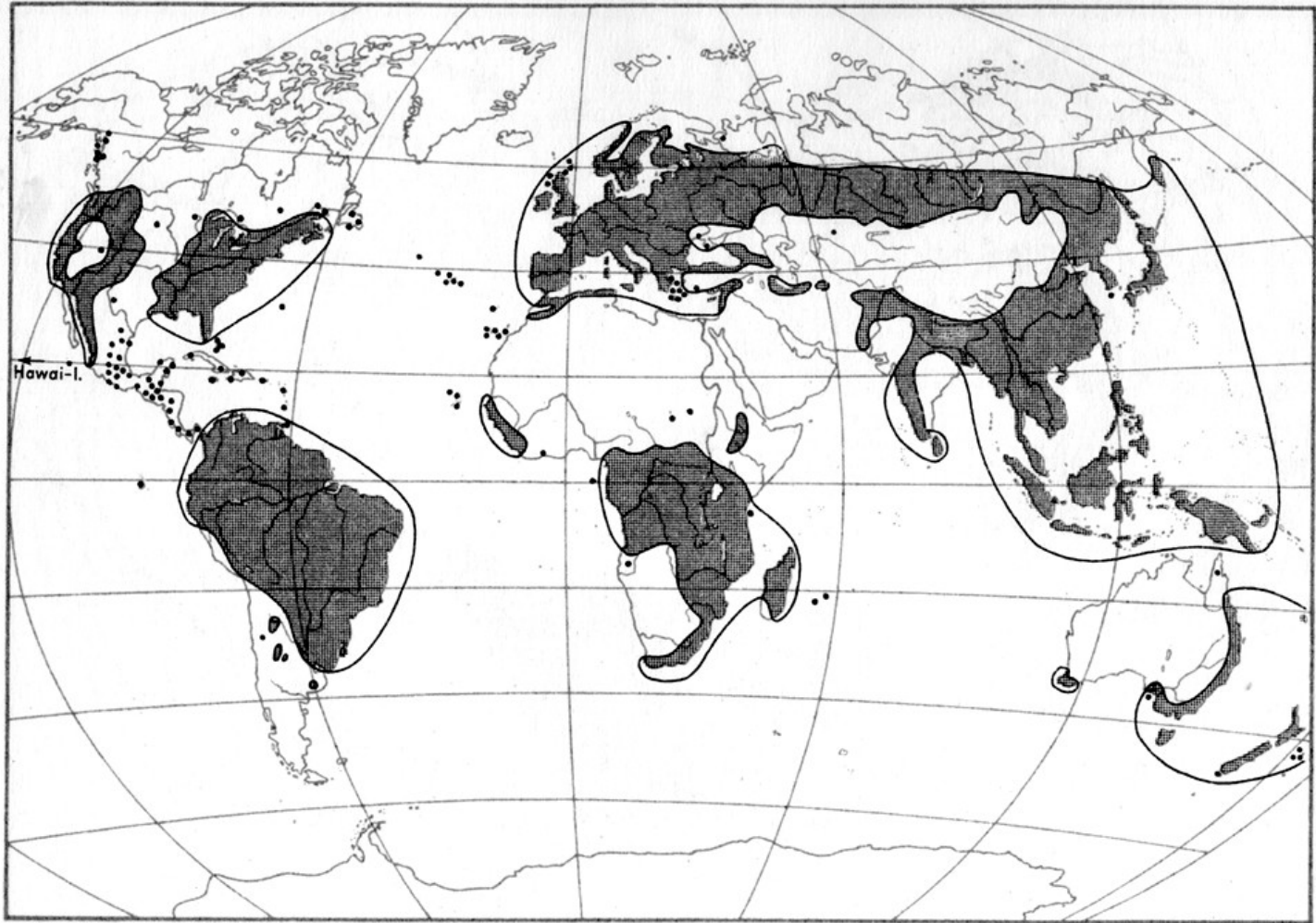
- *Amelanchier ovalis* MED.
- *A. integrifolia* BOISS. et HOHEN.
- ▲ *A. cretica* (WILLD.) DC.
- *A. parviflora* BOISS.

7. Oceanické a kosmopolitní druhy

- ve střední Evropě vzácné
 - asi 2 % flóry
- příklady
 - *Hymenophyllum tunbridgense* - atlantský
 - *Pteridium aquilinum* - kosmopolitní

- • Hymenophyllaceae
- ⋯ ▲ Hymenophyllum tunbrigense (L.) SM
- + ausgestorben

• *Pteridium aquilinum* (L.) KUHN s. l.